

SELLYE INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

II. kötet: INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés
a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák
kidolgozása”

2015. július

Készítette:
Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Sellye Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Készítették:

**Terra Stúdió Kft., Pro Urbe Kft., Kokas és Társa Tervező Kft., 4T Tájvédelmi Tervező Bt.,
KÉSZ Tervező Kft.**

Dulicz László (MK 01-11543) és Kukely György	projektvezető
Könczey Gábor (MK 13-1025) és Hohl Zsófia	megyei koordinátor
Pap Zsuzsa (TT/1-02-0176, É-02-0176))	vezető tervező, településtervező
Hohl Zsófia és Rácz Andrea	társadalompolitikai szakértő
Borbély Marcell és Kukely György	gazdaságfejlesztési szakértő
Csima Péter (TK/1 0065/12, TT1 01-0065 /06),	táj- és kertépítész mérnök
Módosné Bugyi Ildikó (TK 1-015046) és	
Böszörményi Krisztina (K/1-02-0031)	táj- és kertépítész mérnök, környezetvédelmi szakmérnök
Szálka Miklós és Zombori Gergely	közlekedés szakági tervező
Hanczár Zsoltné (MK 01-2418)	településtervezési energiaközmű szakági tervező
Bíró Attila (MK 01-2456, 01-55661)	településtervezési víziközmű szakági tervező
Sifter Livia	antiszegregációs szakértő

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	7
1 A HELYZELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI	9
1.1.1 Összvárosi szintű helyzetelemzés összefoglalása	10
1.1.2 Városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása	13
1.1.3 Szegregációval veszélyeztetett területek	13
1.1.4 Helyzetértékelés összefoglalása – Sellye problématérképe.....	14
2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	15
2.1 Sellye város jövőképe	16
2.1.1 A város jövőképe	16
2.1.2 Átfogó célok és részcélok	16
2.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	18
2.2.1 Városi szintű tematikus célok	18
2.2.2 Városrészi szintű területi célok.....	21
3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	23
3.1 A stratégiai célok és projektek összefüggései	24
3.2 Kulcsprojektek	26
3.2.1 „Csodaszarvas” komplex turisztikafejlesztési program (K1).....	26
3.2.2 A helyi gazdaság fejlesztése Sellyén (K2).....	26
3.2.3 Rekreációs központ kialakítása Sellyén (K3).....	27
3.2.4 Sellye Térségének Ivóvízminőség-javító Programja (K4).....	27
3.3 Hálózatos projektek.....	29
3.3.1 Közlekedési útvonalak és a közösségi közlekedés színvonalának javítása (H1)	29
3.3.2 Közterületek fejlesztése a város területén (H2)	29
3.3.3 Energiahatékonyság növelése a város területén (H3).....	30
3.3.4 Belvíz-rendezés a város területén (H4)	30
3.4 Akcióterületi projektek.....	31
3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	31
3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása	31
3.5 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz	34

3.6	A fejlesztések ütemezése	34
3.7	A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	34
3.8	A város vonzáskörzetére kihatással lévő fejlesztési elképzelések (projektjavaslatok)	39
4	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	40
5	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	43
5.1	Külső összefüggések	44
5.1.1	A stratégia és a rendezési típusú tervek összhangja	45
5.1.1.1	A stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz	45
5.1.1.2	A stratégia illeszkedése a területrendezési tervekhez	45
5.1.2	A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja	46
5.1.2.1	A stratégia illeszkedése az EU 2020 stratégia célkitűzéseire	46
5.1.2.2	A stratégia illeszkedése az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz (OFTK)	49
5.1.2.3	A stratégia illeszkedése Baranya megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához	51
5.1.2.4	A stratégia illeszkedése az Ős-Dráva programhoz	55
5.1.2.5	A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz	57
5.1.3	A stratégia illeszkedése az ágazati tervekhez	58
5.1.3.1	A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez	58
5.1.3.2	A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez	59
5.2	Belső összefüggések	61
5.2.1	A célok logikai összefüggései	61
5.2.2	A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák	62
5.2.3	A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása	65
6	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	67
7	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	70
7.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	71
7.1.1	Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)	71
7.1.2	Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)	72
7.1.3	A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város	72
7.1.4	Helyi klímastratégia	73
7.1.5	Szabályozási tevékenységek, eszközök	73

7.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása szervezeti kereteinek meghatározása	74
7.3	Partnerség biztosítása az ITS tervezése és megvalósítása során	75
7.4	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	76
7.5	Monitoring rendszer kialakítása	77
7.5.1	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása	77
7.5.2	Indikátorok meghatározása	80
7.5.2.1	Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények	80
7.5.2.2	A stratégia indikátorai	82

Táblázatok jegyzéke

2.2-1. táblázat: Jövőkép, átfogó célok és a középtávú tematikus célok kapcsolata	20
2.2-1. táblázat: Átfogó célok és a középtávú tematikus célok kapcsolata	21
3.1-1. táblázat: Középtávú városi célok és a projektek kapcsolata projekt típusonként	25
3.7-1. táblázat: Sellye tervezett fejlesztései a finanszírozás lehetséges forrása szerint	35
5.1-1. táblázat: A stratégia helye a fejlesztési és rendezési tervek rendszerében	44
5.1-2. táblázat: A középtávú városi célok és az EU tematikus célok illeszkedése	47
5.1-3. táblázat: A középtávú városi célok és az OFTK specifikus célok illeszkedése	49
5.1-4. táblázat: A középtávú városi célok és a BmTK célrendszerének illeszkedése	52
5.1-5. táblázat: A középtávú városi célok és a BmTP prioritások illeszkedése	54
5.1-6. táblázat: A középtávú városi célok és az Ős-Dráva program prioritásainak illeszkedése	56
5.1-7. táblázat: A középtávú városi célok és a TK átfogó célok illeszkedése	57
5.2-1. táblázat: Sellye városfejlesztési célrendszere	61
5.2-2. táblázat: A középtávú városi célok, a beazonosított problémák és az ezekre adott megoldások kapcsolata	62
5.2-3. táblázat: A középtávú városi célok egymásra gyakorolt hatása	65
5.2-1. táblázat: Kockázatok megnevezése és kezelésének módja	68
7.5-1. táblázat: Átfogó célokhoz javasolt indikátorok	82
7.5-2. táblázat: Tematikus célokhoz javasolt indikátorok	82
7.5-3. táblázat: Kulcsprojektekhez javasolt indikátorok	83
7.5-4. táblázat: Hálózatos projektekhez javasolt indikátorok	84
7.5-5. táblázat: Akcióterületi projektekhez javasolt indikátorok	84
7.5-6. táblázat: Egyéb projektekhez javasolt indikátorok	85

BEVEZETÉS

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítése SellyeVáros középtávú fejlődési pályájának meghatározásához szükséges.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, az annak 2. mellékletében rögzített tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (2) bekezdése szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 3. § (5) szerint a stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra. A 6. § (1) bekezdés szerint a középtávra szóló stratégiát az önkormányzat a megállapításról szóló döntés mellékleteként fogadja el.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el. A fejlesztésben érdekelt szereplők a partnerségi tervet alapul véve vettek részt a tervezési folyamatban, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációja is ezt figyelembe véve történt. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Sellye Város Önkormányzata 12/2015.(II.11.) sz. határozatával elfogadott partnerségi egyeztetési szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Sellye megfelelően pozícionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) meghatározza a legfontosabb célkitűzéseket, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében milyen szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült Baranya megye Területfejlesztési Koncepciója és Programja, amely keretet ad a településfejlesztési elképzeléseknek. Sellye Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája ezekhez illeszkedve készült el.

1 A HELYZETELEMZÉS FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI

A megalapozó vizsgálat a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 1. mellékletében meghatározott tartalom szerint készült, így helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészt tartalmaz. A vizsgálat a város térségére is kitekint.

A helyzetfeltárás, a helyzetelemzés és helyzetértékelés a stratégia elkészítéséhez kulcsfontosságú területek legfontosabb tendenciáit mutatja be, szakterületenként áttekintve a város és térsége esetében a jelenlegi alapállapotot, kiemelve az erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és veszélyeket, a fejlesztési szükségleteket és a konfliktusterületeket.

A megalapozó vizsgálatot a Partnerségi tervben megfogalmazottak szerint az Irányító Csoport 9/2015.(03.10.) határozatával elfogadta.

1.1.1 Összvárosi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Településhálózat

Az OFTK szerint Sellye Magyarország funkcionális térségei közül a környezeti meghatározottságú, természetközeli gazdálkodás területeként jelölt ormánsági részterület északi szélén helyezkedik el, nem része sem az ország gazdasági-technológiai magterületének, sem pedig a kihangsúlyozottan turisztikai funkciójú területeknek. A városhálózati struktúra vonatkozásában az OFTK Sellyét nem sorolja azon települések közé, amelyek a jövőben a növekedés dinamikus térségeiként jelennek meg a hazai településszerkezetben. A város a külső nagyvárosi gyűrűn kívül helyezkedik el, Pécs agglomerálódó térségéhez a nagy távolság miatt nem tud csatlakozni.

Sellye a történeti hagyományok mellett mind intézményellátottsága, mind pedig az itt működő vállalkozások miatt az ormánsági városhiányos, aprófalvas térség központja. A város közúti és vasúti közlekedési csomópont jellege szintén a központi szerepkört erősíti.

Az egyes településekre a város vonzása különböző erősségű. A tágabban vett vonzáskörzet a Sellyei járás közigazgatási területe, a szűkebben vett vonzáskörzet a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések területe.

Társadalom

Sellye kis lakosságszámú város, egy szinte teljes egészében aprófalvakból álló járás központja. Mind Sellye, mind a járás népességszáma évről évre csökken. Sellyén a természetes fogyás negatív vándorlási egyenleggel is párosul. Sellyét és a tágabb térséget is a lakosság előregedése jellemzi, a városban minden gyermekkorúra kettőnél több időskorú jut. Sellyén a legnagyobb létszámú kisebbség a horvát. Sellye iskolai végzettségi mutatói kedvezőbbek ugyan a járási adatoknál, azonban a megyei és országos értékektől elmaradnak.

A lakáspiac a városban évek óta szinte mozdulatlan.

Sellyén az alap- és a középfokú oktatás biztosított, az intézmények vonzáskörzete a városon messze túlmutat.

Sellye és a környező települések háziorvosi és járóbeteg-szakellátását korszerű intézmény biztosítja, kórház azonban a járás területén nincs. A szociális ellátásokat igénybevevők aránya magas a település népességén belül.

A település méretéhez képest a kulturális és közösségi intézményhálózat fejlett. Sellyén erős a civil szektor.

Sellyén az esélyegyenlőség kapcsán beazonosított problémák között a gyermekek, az idősek és (egyben) a mélyszegénységben élők jelennek meg leghangúlyosabban.

Gazdaság

Sellye gazdasága a környező térségekkel összehasonlítva gyengébben teljesít, lényegében a megye legelmaradottabb térsége az Ormánság.

A lakosság jelenlegi képzettségi színvonala azonban alacsony, ez hátráltatja az Ormánság fejlődését.

A járás egyetlen középfokú oktatási intézményének megfelelően a mezőgazdaság a legfontosabb gazdasági ágazat az Ormánságban, de Sellye városában is. A mezőgazdaságban az utóbbi időben kezdtek megjelenni a nagyobb földbirtokok és a bér munka.

Az Ormánság érintetlensége, a Dráva, a térség értékes erdei a turizmus számára és a természetközeli gazdálkodás számára jelentenek komoly lehetőséget.

Mivel Sellyén is hiányosak a központi szerepkörök, valamint munkalehetőség sincs számottevően magasabb számban a városban, mint a környező településeken, gazdasági szempontból jelentékeny vonzáskörzettel nem rendelkezik a város.

Táji és természeti adottságok

A tájszerkezet fő jellemzője, hogy az ország más síksági tájaihoz képest igen magas (40%) az erdők területi részaránya. A tájhasznosításban így fontos szerepet kap az erdőgazdaság és a vadgazdálkodás. A mocsárerdők ugyanakkor kevésbé alkalmasak a turisztikai hasznosításra. A mezőgazdasági tájpotenciál mind országos, mind megyei összehasonlításban alacsony. A fejlesztés során a mezőgazdasági tájhasznosítás intenzitásának növeléséhez hozzájárulhat a kertészeti kultúrák és a táji adottságok illő szántóföldi kultúrák alkalmazása. Mind a tájpotenciál kiaknázását, mind a természetvédelmi-tájvédelmi szempontból kiemelt jelentőségű élőhelyek megóvását és helyreállítását szolgálja a hagyományos legelőgazdálkodás újra folytatása.

Sellyén nincs országos jelentőségű kiemelt oltalomban részesülő védett természeti terület. Ezért is nagyon fontosak a jelentős értéket képviselő helyi védettségű területek – a Kis-rét és a Kastélypark. Ugyanakkor térségi szinten magas a Natura 2000 besorolású, ezáltal nemzetközi védeltséget élvező erdők és gyepek területi aránya.

Zöldfelületek

A belterület jelentős kiterjedésű kertépítészeti eleme akastélypark, amely tényleges funkcióját tekintve valójában városi szintű közpark, korlátozott közhasználattal.

A településképpen fontos szerepet tölt be a városközpontban lévő Kispark. Városrész szintű zöldterületi elemek a Korongi tér és a Carolina tér.

Központi helyzete és településképi jelentősége indokolja a református templomot körülvevő templomkert felújítását. A beruházók és a turizmus Sellyére vonzásához a teljes főutca látványát javítani kellene egységes, a részletekre is kiterjedő zöldfelületi fejlesztéssel.

A kisvárosok zöldfelületi rendszerében, így Sellyén is fontos szerepet kapnak a zöldfelületi jellegű intézmények kertjei. Sellye zöldfelületi rendszerének fontos eleme atermálfürdő gondozott kertje a csónakázó tóval és az azzal szomszédos sportterület.

Épített környezet

Sellye történetileg egyközpontú település, amely az újabbkori településfejlesztés eredményeként funkcionális alközpontokkal egészült ki. A Draskovich-kastély, mint történeti településmag köré szerveződik a város igazgatási-művelődési-egyházi központja jelentős kereskedelmi és szolgáltató funkciókkal kiegészülve. Közzolgálati alközpontként határozható meg a piactér térségében található oktatási (óvoda-általános iskola) és egészségügyi (rendelőintézet és gyógyszertár) létesítmények és az ezekhez kapcsolódó, de a Mátyás király utcában álló Községi ház épületei. Rekreatív alközpontnak tekinthető a termálstrand – sportpálya – kemping együttese. A település történeti lakóterületei a főútvonalak mentén alakultak ki, az újabbkori lakóterületek az ezek mögött nyitott utcák beépítésével jöttek létre. Egybefüggő nagyobb gazdasági területek a település déli szélén, illetve a vasúttól délre (ipari park) találhatók.

A város szinte teljes belterülete – a közlekedési területek és a zöldterületek kivételével – beépített vagy beépítésre szánt terület.

Az épített környezetet több konfliktusos terület terheli:

- Alulhasznosított barnamezős területek, amelyek egy része a belvárosi szövetbe ékelődik (volt sajtüzem és asztalosüzem)
- Kihasználatlan, vagy méltatlan funkciójú épületek és területek (régikultúrház, szolgáltatóház, Zrínyi utcai iskola, üresen álló malomépület, vásártér, Alsómajor)
- Szlömösödött területek (Felsőmajor és Kertészudvar)

Közlekedés

A járást nem érinti országos főútvonal. A székhely is csak négy számjegyű összekötő utakon közelíthető meg. A déli határszakasz a járás területéről átjárhatatlan.

A megyeszékhely és a főváros nehezen, csak átszállással érhető el. Helyi buszközlekedés egyetlen településen sincs. A 62. sz. Barcs-Villány vasútvonalon a szolgáltatás jelenleg szünetel. A 61. sz. Szentlőrinc – Sellye szárnyvonal viszont versenyképes alternatívát nyújt a közúti közlekedéssel szemben.

Sellye városban épített kerékpárút nincs. A kerékpár forgalom a közúton bonyolódik. A járás déli oldalán, a Dráva mentén húzódik egy részben kiépített, illetve részben kijelölt kerékpárút.

A parkolás a város közterületein mindenhol ingyenes.

Közművek

A város közművesítése fokozatosan épült ki, eredményeként a település központi belterületének jelentősebb hányadán ma már teljes közműellátás biztosított. De még ma is a központi belterület egy része csak részleges, vagy hiányos közműellátással rendelkezik. A külterületen levő beépítésre szánt területrészek hiányos közműellátással rendelkeznek, beépítésre nem szánt területeken élők számára jelenleg is közzolgáltatásként jellemzően csak a villamosenergia áll rendelkezésre.

A közelmúltban is jelentős közműfejlesztéseket valósítottak meg, amelynek eredményeként nőtt a teljes közművel rendelkező lakások aránya, de az egyes városrészekben még így is maradtak alacsony komfortfokozatú, illetve hiányosan közművesített lakások.

A központi belterülethől távolabbra eső Alsó-major, Felső-major területén élők számára jellemzően csak az alacsony komfortfokozatú, illetve hiányosan közművesített életkörülmény biztosított.

Környezetvédelem

Sellyét és környékét összességében jó környezeti állapot jellemzi. A település vegyes gazdaság-szerkezettel rendelkezik, gigantikus környezethasználók nélkül. Talajvédelmi szempontból nitrátérzékeny, illetve Sellyétől északra és délre könnyű mechanikai összetételű régiók találhatók. A felszíni és felszín alatti víztestek állapota jó. A településen üzemelő sérülékeny vízbázis található, a város közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek közé tartozik. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló rendelet mellékletben Sellye nevesítve nem szerepel, így a "10" légszennyezettségi agglomerációba tartozik. Az ipari jellegű zajforrások a lakóterületektől megfelelő távolságra, illetve az Ipari Park területén helyezkednek el. A települési szilárd hulladék begyűjtése a város teljes területén megoldott. Az állati hulladékok kezelésére állati hulladékátrakó állomást hoztak létre Nagycsány közelében, amely 2009-2014 között működött. Jelenleg forráshiány miatt az önkormányzatok leállították a működését. A szennyvízcsatorna hálózat a város területének 100%-án kiépített, a rákötési arány 90%-os, viszont gondot jelent a szennyvíziszap-kezelés megoldatlansága. Katasztrófavédelmi szempontból Sellye városa az I.katasztrófavédelmi osztályba tartozik.

1.1.2 Városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Sellye Város Önkormányzata az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítése során önállóan kezelendő városrészeket nem határoz meg.

1.1.3 Szegregációval veszélyeztetett területek

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) a Belügyminisztériummal megkötött adatszolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján Sellye város esetében is vizsgálta a szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeket.

Sellye településen a szegregációs mutató 30%-os és 35%-os határértéke mellett nem található szegregátum.

A szolgáltatott adatok értelmében **antiszegregációs program készítésére nincs szükség**. Ugyanakkor Alsómajor és Felsőmajor területén a mutató értéke 37,5% és 40%-os. Javasolt e területeken a folyamatok nyomon követése, az oktatás, szociális ellátás és a foglalkoztatás területén szükség esetén olyan intézkedések megfogalmazása, melyek megvalósítása csökkentheti a szegregációs területek kialakulásának veszélyét, a szegénység elmélyülését, s egyben hozzájárul a lakosság társadalmi helyzetének javításához.

1.1.4 Helyzetértékelés összefoglalása – Sellye problématérképe

ÉPÍTETT KÖRNYEZET

- 1 SZLÓMÓSÓDOTT TERÜLET
- 2 ALULHASZNOSÍTOTT BARNAMEZÖS TERÜLET
- 3 ÜRES, ROSSZ ÁLLAGU VAGY ALULHASZNOSÍTOTT ÉPÜLET
- 4 RENDEZETLEN TERÜLET
- 5 VÁROSI SZÖVETBE ÉKELEDŐ ÜZEMI TERÜLET
- 6 LAKÓFUNKCIO - VASÚT KONFLIKTUSZÓNA

TERMÉSZET ÉS TÁJ

- 1 FELÚJÍTÁSRA SZORULÓ PARKOK
- 2 ZÖLD SÁVOK HIÁNYA A KÖZPONTBAN
- 3 ERDŐK TURISZTIKAI HASZNOSÍTÁSÁNAK HIÁNYA
- 4 GYENGE MINŐSÉGŰ TERMŐFÖLDEK

GAZDASÁG

- 1 IPARI PARK KIHASZNÁLATLAN**

KÖZMŰELLÁTÁS

- 1 KÖZMÜELLÁTÁSI HIÁNYOSSÁGOK
- 2 NAGY VÉDŐTÁVOLSÁG IGÉNY

2 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1 SELLYE VÁROS JÖVŐKÉPE

Az integrált településfejlesztési stratégia - a településfejlesztési koncepcióval és az Európa 2020 stratégiával összhangban - Sellye város 2023-ig elérni kívánt fejlesztési céljait határozza meg.

Sellye város településfejlesztési koncepciója 2004-2005-ben készült. A koncepciót a Képviselő-testület 45/2005. (III. 30.) számú KT. határozatával fogadta el.

A koncepció helyzetértékelő fejezetében található SWOT-analízisben rögzített erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek a mai napig aktuálisak.

A koncepció pozicionálja a várost a hazai városrendszerben, megfogalmazza Sellye jövőképét, és ennek elérése érdekében kijelöli a fő fejlesztési irányokat.

Összességében megállapítható, hogy a hatályos településfejlesztési koncepció célkitűzései kivétel nélkül ma is megállják a helyüket, korrekt alapját képezhetik a 2015-2023 időszakra készülő Integrált Településfejlesztési Stratégiának.

A következőkben néhány, a koncepcióban kifejtett célokat és irányokat összegző kiegészítésre teszünk javaslatot. Az összegzés a koncepció tartalmának megváltoztatása nélkül, abból leszűrve fogalmazza meg a város jövőképéből következő átfogó és részcélokat.

2.1.1 A város jövőképe

Sellye városának hosszú távú városfejlesztési alapcélja:

„Egy jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város, amely egészséges környezettel rendelkezik, a környezet és a város kulturális miliője kellemes lakóhelyi feltételeket teremt, illetve vonzó a látogatók számára. Sellye olyan város, ahol szeretnek élni a polgárok és így tovább növekszik a lakónépesség, kedvező a demográfiai szerkezet, magasan képzett és vállalkozó szellemű, innovatív a lakosság, egészséges a gazdaság szerkezete, elegendő jövedelem képződik a városban.

Vállalkozásbarát az önkormányzat, megfelelő az információáramlás és a kommunikáció a városvezetés és a lakosság, illetve a vállalkozók között, a város jó kapcsolatokat tart fenn a szűkebb és tágabb környezetével, kiterjedt a nemzetközi kapcsolatrendszere és azt képes a gazdaságfejlesztés szolgálatába állítani.”

2.1.2 Átfogó célok és részcélok

A fenti jövőképben három átfogó cél fogalmazódik meg:

- Jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város – a város intézményhálózatának, út és közmű infrastruktúrájának fejlesztésére vonatkozó célokat rögzíti.
- Élhető, szerethető és kapcsolatépítő város - a város társadalmát, épített, táji környezetét és ezek fenntarthatóságát érintő kérdésekre fogalmaz meg fejlesztési irányokat.
- Vállalkozásbarát város - a munkahely-teremtéssel kapcsolatos gazdaság-fejlesztési célokat tartalmazza.

A három átfogó cél kijelöli a város legfontosabb társadalmi, gazdasági és környezeti kihívásokra adott válaszait.

A koncepcióban megfogalmazott öt fejlesztési irány a mai tartalmi követelmények szerinti részcélnak tekinthető.

- *Sellye gazdaságának fejlesztése, különös tekintettel az idegenforgalom, valamint a fenntartható ökológiai gazdálkodás fejlesztésére és felkészülve a logisztikai központ szerepkör erősítésére is*
- *A közlekedés fejlesztése*
- *Külső és belső kommunikáció, illetve a városmarketing fejlesztése*
- *A humán erőforrások fejlesztése, oktatási és kulturális fejlesztések*
- *Az önkormányzati eszközrendszer fejlesztése*

2.2 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

2.2.1 Városi szintű tematikus célok

Sellye város 2023-ig elérendő, középtávú stratégiai célkitűzései a településfejlesztési koncepció átfogó céljait alapul vevő alábbi, városi szintű tematikus célok:

T1. A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása

A város fejlődésének szempontjából egyik alapvető fontosságú cél a külső elérhetőség javítása. Ezen belül különös jelentősége van a 67. út meghosszabbításának, ennek kapcsán pedig a határnyitásnak Horvátország felé. Sellye hazai és nemzetközi elérhetőségének javulása élénkítheti a gazdaságot, erősítheti a város ismertségét és kapcsolatrendszerét. A térségen és a városon belüli elérhetőség színvonalának emelése javítja a munkába járás feltételeit.

A tematikus cél elérése érdekében kitűzött legfontosabb fejlesztési irányok:

- 67. út kiépítése a horvát határig határátkelővel
- Térségi és helyi kerékpárút-hálózat fejlesztése
- Gyalogút-hálózat fejlesztése
- Útrekonstrukció, hiányzó útszakaszok kiépítése a városban

T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés

Az igen rossz foglalkoztatottsági mutatókkal küzdő térség jövője szempontjából alapvető fontosságú cél a munkahely-teremtés. Ezen belül a helyi táji és humán erőforrásokra alapozó gazdaság fejlesztése, illetve a határnyitás esetén a logisztikai szerepkör erősítése jelenthet reális kitörési lehetőséget.

A tematikus cél elérése érdekében kitűzött legfontosabb fejlesztési irányok:

- Mezőgazdasági feldolgozó ipar fejlesztése
- Környezetbarát gazdálkodási módok bevezetése
- Ipari park marketingjének fejlesztése

T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés

Sellye alapfokú intézményi ellátottsága megfelelőnek mondható. A munkahelyteremtő gazdaság változó igényeihez való illeszkedés érdekében azonban több területen is fejleszteni szükséges. Hiányzik a bölcsődei ellátás, férőhely- és funkcióhiányos az óvodai ellátás. Az egészségügyi szolgáltató rendszer nagyot fejlődött az elmúlt években, de az orvosi alapellátás fejlesztésre szorul.

A foglalkoztatottság növelése szempontjából fontos cél, hogy a városban a gazdaság igényeihez igazodni tudó munkaerő álljon rendelkezésre. Ehhez lényeges a megfelelő színvonalú középfokú és felnőttképzés.

A tematikus cél elérése érdekében kitűzött legfontosabb fejlesztési irányok:

- Bölcsődei és óvodai ellátás fejlesztése
- Egészségügyi alapellátás fejlesztése
- A gazdaság igényeihez rugalmasan igazodó középfokú és felnőttképzési rendszer megteremtése

T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele

A térség és a város ismertségének és elismertségének javítására fontos célterület a turisztikai gazdasági ágazat fejlesztése. Ezen belül meg kell találni azokat a területeket, amelyek egyediségük révén versenyképes, országos, vagy akár nemzetközileg is ismert attrakcióvá tehetők.

A tematikus cél elérése érdekében kitűzött legfontosabb fejlesztési irányok:

- Draskovich-kastély funkcióváltást követő turisztikai célú hasznosítása
- Egyedi természeti környezet kiaknázása
- Egyedi vadállomány kiaknázása

T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása

Az élhető és szerethető város egyik legfontosabb alapkövetelménye a vonzó épített környezet kialakítása. A rendben tartott házsorok és porták, az egységes arculatú, rendezett közterületek, az újrahasznosított barnamezős területek a munkahelyteremtés mellett hozzájárulnak az elvándorlás megállításához, a minőségi élet kialakulásához.

A tematikus cél elérése érdekében kitűzött legfontosabb fejlesztési irányok:

- Közterek felújítása a város területén
- Közterületi arculatfejlesztés a város több utcájában
- Alulhasznosított területek újrahasznosítása
- Szegregációs tendencia megállítása a városban az épített környezet és az infrastruktúra fejlesztésével
- Közmű infrastruktúra fejlesztése
- Sellye Térségének Ivóvízminőség-javító Programja

T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések

A minőségi élet egyik alappillére az egészség megőrzése, amelynek fontos területe az egészséges életmód. Sellyén az ehhez szükséges intézményi alapok megtalálhatók (termálfürdő, sportpályák, egészségmegőrző klubok), de ezek egységes rendszerbe foglalása még nem történt meg.

A tematikus cél elérése érdekében kitűzött legfontosabb fejlesztési irányok:

- Rekreációs központ kialakítása a városban

A koncepció jövőképe, átfogó céljai és a középtávú tematikus célok közti kapcsolatot a következő táblázat szemlélteti:

2.2-1. táblázat: Jövőkép, átfogó célok és a középtávú tematikus célok kapcsolata

Jövőkép	Egy jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város, amely egészséges környezettel rendelkezik, a környezet és a város kulturális miliője kellemes lakóhelyi feltételeket teremt, illetve vonzó a látogatók számára. Sellye olyan város, ahol szeretnek élni a polgárok és így tovább növekszik a lakónépesség, kedvező a demográfiai szerkezet, magasan képzett és vállalkozó szellemű, innovatív a lakosság, egészséges a gazdaság szerkezete, elegendő jövedelem képződik a városban. Vállalkozásbarát az önkormányzat, megfelelő az információáramlás és a kommunikáció a városvezetés és a lakosság, illetve a vállalkozók között, a város jó kapcsolatokat tart fenn a szűkebb és tágabb környezetével, kiterjedt a nemzetközi kapcsolatrendszere és azt képes a gazdaságfejlesztés szolgálatába állítani.”		
Átfogó célok	Jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város	Élhető, szerethető és kapcsolatépítő város	Vállalkozásbarát város
Tematikus célok	T1 - A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T4 – A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T2 - Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés
	T3 – A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T5 – Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	
		T6 - Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések	

A koncepció átfogó céljai és a középtávú tematikus célok közti koherenciát a következő táblázat szemlélteti:

2.2-2. táblázat: Átfogó célok és a középtávú tematikus célok kapcsolata

Átfogó célok / Középtávú városi célok (tematikus célok)	Jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város	Élhető, szerethető és kapcsolatépítő város	Vállalkozásbarát város
T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása			
T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés			
T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés			
T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele			
T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása			
T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések			

	erős koherencia
	közepes koherencia
	nincs koherencia

2.2.2 Városrészi szintű területi célok

A munka indításakor az Önkormányzat a KSH felé 2 „városrészt” jelölt meg (Alsómajor és Felsőmajor), amelyet a későbbiekben egy további területtel (Kertészudvar) egészített ki.

A három terület mindegyike a volt kastélyegyüttes része volt. Elsősorban társadalmi és foglalkoztatási konfliktusokkal terhelt területek ezek, amelyek léptéküknél fogva önálló városrészeknek nem tekinthetők.

Alsómajor területén 3 önkormányzati bérlakásban 11 fő él. Az önkormányzat tervezi a területen lévő szociális bérlakások funkcióváltását, ezt követően pedig a terület gazdasági célú hasznosítását. A funkcióváltást a hatályos településrendezési eszközök is tartalmazzák.

Kertészudvar szintén az uradalomhoz tartozott, ahol 9 lakásban 17 fő él. A hatályos településszerkezeti és szabályozási terv a területre az idegenforgalmi potenciált növelő funkcióváltást irányoz elő (pl. művésztelep).

Alsómajort és Kertészudvart kis területe, illetve kislétszámú lakossága miatt az Önkormányzat a stratégiakészítés során nem kívánja külön vostrészként szerepeltetni.

A szintén az uradalom részeként kialakult Felsőmajor területét az itt jelentkező és kezelendő társadalmi, gazdasági és környezeti problémák miatt az Önkormányzat az ITS-ben önálló akcióterületként szerepelteti (ld. 3.4.2 fejezet: Felsőmajor akcióterület (A3)).

Összegezve: fentieket figyelembe véve, továbbá a település viszonylag homogén szerkezete és kis mérete nem tette szükségessé városrészek azonosítását a stratégia tervezése során.

3 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1 A STRATÉGIAI CÉLOK ÉS PROJEKTEK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek illetve programok) indikatív listáját, amelyek a célok eléréséhez szükségesek. Az ITS operatív jellege nem jelenti ugyanakkor azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására és hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projektelképzések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését. Az ITS során az alábbi projekt típusokat azonosítottuk:

- A **kulcsprojektek** azok a tervbe vett fejlesztések, amelyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének, tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem vagy csak kismértékben érhető el. Gyakran a kulcsprojekt (ami jellemezően nagyobb összegű projekt) megvalósulása előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósulásának vagy azok hatásai érvényesülésének. A kulcsprojekt nem feltétlenül integrált projekt, célszerű azonban, ha a kulcsprojekthez további projektek kapcsolódnak.
- A **hálózatos projekt** több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll, a város egészére vagy annak jelentős részére kiterjed, valamint a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik. A hálózatos projekt lehet integrált projekt, ez esetben az együttműködő projektelemek különböző jellegűek, más-más megvalósítójuk van.
- Az **akcióterületi projektek** egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületen. Az egyes projektelemek segítik más projektek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését. A projektek az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra, és volumenük, valamint várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.
- Az **egyéb projektek** a fenti kategóriákba nem tartozó, egyéb tervezett fejlesztések, amelyek egy adott városrész vagy a város egésze számára lényegesek.

Sellye fejlesztési projektjei pozitív hatást gyakorolva egymásra több területen is kapcsolódnak.

Az egyes projektek, projektcsomagok és a tematikus célok kapcsolatát az alábbi ábra szemlélteti:

3.1-1. táblázat: Középtávú városi célok és a projektek kapcsolata projekttypusonként

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
T1. A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása		H1. Közlekedési útvonalak és a közösségi közlekedés színvonalának javítása		
T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	K2. A helyi gazdaság fejlesztése Sellyén			
T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézmény- és humán erőforrás-fejlesztés			A2. Közzolgálati központ akcióterület A1. Városmközpont akcióterület	E1. Felnőttképző és rendezvényközpont kialakítása a Zrínyi utcai volt iskolában
T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	K1. „Csodaszarvas” komplex turisztikai fejlesztési program		A1. Városmközpont akcióterület	
T5. Vonzó és fenntartható épített környezet kialakítása, közterületek és infrastruktúra kialakítása	K4. Sellye Térségének Ivóvízminőség-javító Programja	H2. Közterületek fejlesztése a város területén H3. Energiahatékonyság növelése a város területén H4. Belvíz rendezés	A1. Városmközpont akcióterület A3. Felsőmajor akcióterület	
T6. Az egészség megőrzése, sport és rekreációs fejlesztések	K3. Rekreációs központ kialakítása Sellyén			

3.2 KULCSPROJEKTEK

Sellye 2015-2023 közötti időszakra vonatkozó kulcsprojektjei - amelyek a középtávú célok elérése érdekében megfogalmazott legfontosabb beavatkozások – az alábbiak:

3.2.1 „Csodaszarvas” komplex turisztikaifejlesztési program (K1)

A program fejlesztési céljai a turisztikai termékpaletta szélesítése, a Draskovich-kastély turisztikai célú funkcióváltása, a kimagaslóan értékes gímszarvas állomány bemutatása és a helyi védettségű Kis-rét növényállományának rekonstrukciója.

A programhoz kapcsolódó projektelemek:

- Draskovich-kastély idegenforgalmi célú hasznosítása szálláshellyé történő átalakítással
- Látogatóközpont kialakítása a Palaji-erdőtérképében a kiemelkedően értékes gímszarvas állomány bemutatására
- A Kis-rét gyeprekonstrukciója és bemutathatóvá tétele a szükséges irtással, gyep helyreállítással, vízrendezéssel, tanösvény kialakításával, fogadóépület építésével

A program megvalósulása a középtávú tematikus célokhoz kapcsolódva elősegíti Sellye versenyképes turisztikai célterületté tételét, munkahelyeket teremt, illetve a Draskovich-kastély funkcióváltásával hozzájárul a vonzó épített környezet létrehozásához.

3.2.2 A helyi gazdaság fejlesztése Sellyén (K2)

A program célja munkahely-teremtő beruházások létesítése, az ökológikus gazdálkodás megismertetése.

A programhoz kapcsolódó projektelemek:

- Mezőgazdasági feldolgozó-ipar fejlesztése
A projekt célja az üresen álló sajtüzem újrahasznosításával a városban ésvonzáskörzetében megtermelt mezőgazdasági termények feldolgozása és raktározása. A feldolgozást, raktározást és értékesítést, piacra jutást végző szervezetként szociális szövetkezet alakul.
- Permakultúra alapjainak megteremtése
A projekt célja az ökológikus gazdálkodás megismertetése a lakossággal. Az oktatási programok keretében a résztvevők megismerkednek a permakultúra alapjaival, annak elveivel, céljaival. Mivel a helyi gazdaságfejlesztés részét képezi az így megtermelt javak feldolgozása (erre szolgál a volt Sajtüzem átalakítása), valamint az előállított termékek értékesítése, ezért a gazdasági és vállalati ismeretek oktatásán keresztül a piacra jutás alapjait is szükséges elsajátítani a képzés során a résztvevőknek. A fejlesztés így szorosan kapcsolódik a szociális szövetkezet kialakításához.

A program megvalósulása esetén elősegíti a munkahely-teremtést, a lakosság plusz bevételi forráshoz jutását. Ezeken keresztül javulnak a foglalkoztatottsági mutatók, csökken az elvándorlás, növekszik a népességszám.

3.2.3 Rekreatív központ kialakítása Sellyén (K3)

A program célja komplex rekreációs központ létrehozása a városban a termálfürdő, a sportkomplexum és az itt található szálláshelyek, továbbá a járóbeteg ellátó központ bevonásával és fejlesztésével.

A programhoz kapcsolódó projektelemek:

- Termálfürdő fejlesztése az egész éves használhatóság érdekében

A projekt célja a sellyei termálfürdő fejlesztése annak érdekében, hogy az egészségmegőrző, rekreációs tevékenység folytatására, továbbá sportolási cézzal történő táborszervezések lebonyolítására alkalmas legyen.

Cél a termálfürdő medencéinek fedetté tétele az egész éves használhatóság érdekében, kiszolgáló épületek létrehozása a rekreációs funkció és a táborozási funkció megvalósítása érdekében. Termálvíz gyógyvízzé minősítése a rekreációs funkció miatt.

Az önkormányzat tulajdonában lévő Ormánság Egészségéért Nonprofit Kft. által üzemeltetett járóbetegellátó központban zajló egészségügyi és egészségmegőrző szolgáltatások és a termálfürdő adta lehetőségek közti kapcsolat megteremtése.

- Sport- és szabadidő központ kialakítása

A létrejövő új létesítmény célja a helyi lakosság sportolási igényeinek a kiszolgálása, valamint a hivatásos sportolók edzőtáboroztatása. Mindez kiegészülve a gyógyvízzé minősített termálvíz pozitív hatásaival egy, a legkomolyabb igényeknek is megfelelő központ jönne létre beltéri és kültéri elemekkel.

A program megvalósulása esetén hozzájárul a tematikus célként megfogalmazott egészség megőrzéséhez, továbbá a turisztikai termék-kínálat bővítéséhez.

3.2.4 Sellye Térségének Ivóvízminőség-javító Programja (K4)

Sellye Város Önkormányzat további 21 környező települési önkormányzattal együttműködve létrehozta a jogi személyiségű Sellyei Kistérségi Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulást. A Társulás KEHOP pályázati forrásból finanszírozott projekt révén kívánja fejleszteni a jelenleg az önkormányzatok tulajdonában álló ivóvíz-ellátó rendszerét, hogy az meg tudjon felelni az EU által meghatározott, 10 µg/l alatti Arzén (As) szint elvárásának és a fenntarthatóság követelményeinek. A projekt átfogó célja a szolgáltatott ivóvíz minőségének javítása és a jó minőségű víz szolgáltatási feltételei fenntarthatóságának megteremtése.

A projekt specifikus céljai: a meglévő kutak felújítása melléfúrásos technológiával, a víztisztító központi telepek számának csökkentése mellett azok technológiai korszerűsítése, továbbfejlesztése, továbbá az ezeket összekötő hálózati elemek fejlesztése és részbeni rekonstrukciója.

A projekt tárgya: Drávakeresztúr, Lúzsok és Sellye települések vízműtelepeinek fejlesztése, valamint Felsőszentmárton, Drávakeresztúr, Lúzsok, Piskó, Vejti, Hirics, Kemse, Zaláta, Sellye, Kákics, Okorág, Marócsa, Drávaiványi, Drávasztára, Sósvertike, Besence, Nagycsány, Csányoszló, Páprád, Drávafok,

Bogdása és Markóc települések ivóvíz ellátásának javítása FIDIC Sárga Könyv feltételei szerint, ehhez tartozó kiviteli tervek, szükség szerinti engedélyes tervek elkészítése és engedélyek beszerzése.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a KEOP-1.3.0/09-11-2013-0032. azonosító számú pályázatot 2014. szeptemberében forráshiány miatt elutasította és egyben tájékoztatott arról, hogy a 2014-2020-as programozási időszakban a KEHOP pályázati konstrukción belül lehet támogatási kérelmet benyújtani, melyből a projekt megvalósítható lesz.

A kivitelezésre vonatkozó projektekre vonatkozó költségeket a 1477/2014. (VIII.27.) Kormányhatározat fogadta el. A Kormány ennek értelmében egyetért a projekt finanszírozásával a KEHOP keretein belül. A teljes költség alapon javasolt támogatási összeg nettó 1.669.017.636,- Ft. A projekt tervezett elszámolható összköltsége nettó 1.870.197.220,- Ft.

A program az 1318/2015.(V.21.) Korm.határozat 2. mellékletében, a KEHOP nevesített kiemelt projektjei között szerepel.

3.3 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

Sellye 2015-2023 közötti időszakra vonatkozó hálózatos projektjei– amelyek több, egymáshoz kapcsolódó, hasonló jellegű projektelemből állnak, és a város jelentős részére kiterjednek – az alábbiak:

3.3.1 Közlekedési útvonalak és a közösségi közlekedés színvonalának javítása (H1)

A program célja a városi út- és gyalogút hálózat biztonságosabbá tétele a rossz minőségű szakaszok és az autóbusz pályaudvar felújításával, a közösségi közlekedés menetrendjének optimalizálásával.

A programhoz kapcsolódó projektelemek:

- Buszpályaudvar és környezetének felújítása
A projekt célja a buszpályaudvar felépítményének felújítása (korszerű váró- és kiszolgáló épület építése a jelenlegi váró helyett, valamint a buszöblök felújítása, bővítése), a környezet parkosítása és a buszpályaudvar környező térburkolatának felújítása. A beruházás jelentősen korszerűsítene a közlekedési körülményeket a város központjában.
- Veszélyes útszakaszok és járdák felújítása
A projekt célja a kritikus és balesetveszélyes járdaszakaszok felújítása (pl. Fürdő utca). További cél a város belterületén a keskeny útszakaszok megszélesítése a biztonságos közlekedés elősegítésére.
- Közösségi közlekedés menetrendjének optimalizálása
Aközúti és vasúti menetrendek optimalizálásának célja elsősorban az, hogy Sellye és a környező városok, valamint a megyeszékhely között a közösségi közlekedés - elsősorban a munkabajárás feltételeinek javítása érdekében - valós alternatívát jelentsen a közlekedésre. Ezzel párhuzamosan az Ormánságon belül is meg kell valósítani, hogy az optimalizált menetrenddel amunkába járás és a különböző intézmények elérésének feltételei javuljanak.
Ehhez tanulmány keretében a menetrendek (MÁV-Start ZRt. és Dél-Dunántúli Közlekedési KözpontZRt., illetve a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium részvételével) és az igények összehangolása szükséges.

A program megvalósulása esetén a tematikus célokhoz kapcsolódva hozzájárul a külső és a belső elérhetőség javításához, a munkába járás feltételeinek javításával a helyi gazdaság fejlesztéséhez.

3.3.2 Közterületek fejlesztése a város területén (H2)

A program célja avárosközparkjainak, köztereinek felújítása, rendbe tétele, funkcióinak bővítése, valaminta Sellye városképet meghatározó utcák arculatának kialakítása, a vonzó, mutató, rendezett városkép kialakítása érdekében.

A programhoz kapcsolódó projektelemek:

- Közterek és parkok felújítása
A projekt célja a város közparkjainak, játszótereinek és közttereinek rendbe tétele, funkcióbővítése (Korongi tér, Carolina tér, Köztársaság tér, Szabadtéri tornapálya).
- A Sellye városképét meghatározó utcák arculatának kialakítása
A Dózsa György utca, a Batthyány utca, a Mátyás Király utca, az Ifjúság utca, a Széchenyi utca, a Fürdő utca, az Édesanyák utca, a Zrínyi utca és a Bodonyi utca meghatározó területei a városnak, amelyek fásítás-virágosítás megvalósításával, utcabútorok kihelyezésével utcánként egységes arculatot kapnak.

A program megvalósulása esetén hozzájárul a vonzó településképp kialakításához, amely mind a lakosság helyben tartásának, mind pedig a turizmus fejlesztésének fontos eleme.

3.3.3 Energiahatékonyság növelése a város területén (H3)

A program célja korszerű a közvilágítás energiatakarékos üzemeltetése, illetve a megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségeinek feltárása.

A programhoz kapcsolódó projektelemek:

- Közvilágítás korszerűsítése
A projekt célja, hogy a még le nem cserélt, hagyományos lámpatestek helyére korszerű, energiatakarékos lámpatestek kerüljenek.
- A megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségei Sellyén
A projekt célja a településen megtalálható megújuló energiaforrások (termálvíz és napenergia) hasznosítási lehetőségeinek kiaknázása, a megvalósítás lehetőségeinek kidolgozása tervek készítés szintjén (tanulmánytervek, engedélyes tervek).

A projektek megvalósulása esetén az energiahatékonyság növelésével csökken a város intézményhálózatának és közvilágításának fenntartási költsége, ezáltal az önkormányzat kiadásai is. A megújuló energiaforrások hasznosítása hozzájárul a fenntartható energiagazdálkodás megteremtéséhez.

3.3.4 Belvíz-rendezés a város területén (H4)

A projekt célja a város csapadékvíz elvezető árokrendszerének megújítása mederlapozással, az árokrendszeren lévő hidak felújításával, a külterületi befogadó fejlesztése záportározó építésével.

A projekt megvalósulása révén megoldódik az évek óta problémát okozó belvíz elvezetése, és színvonalasabbá válik a város infrastruktúra hálózata.

3.4 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

3.4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

Az egybefüggő vonallal körülhatárolt akcióterületeken végbemenő fejlesztések egymással összehangoltan valósulnak meg, céljuk a városközpontban és a közszolgálati központban az intézményhálózat fejlesztése és alulhasznosított területek újrahasznosítása, Felsőmajor területén a szegregáció megállítása.

A Sellye területén lehatárolt akcióterületek

3.4.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása

Városközpont akcióterület (A1)

A Városközpont akcióterület határai északon a református templom északi telekhatárának vonala, keleten a Batthyány utca és a Köztársaság tér keleti teleksora és a Zrínyi utca, délen az arborétum déli telekhatára, nyugaton pedig a Kolozsvár utca és a Batthyány utca nyugati teleksora, és a Domb utca.

A városközpontban tervezett fejlesztések célja a városi intézményhálózat fejlesztése részben a meglévő intézmények korszerűsítésével illetve bővítésével, részben alulhasznosított területek újrahasznosításával.

Az akcióterülethez kapcsolódó projektelemek:

- *Rendezvénytér kialakítása a volt fűrészüzem felszámolásával*
A projekt célja rendezvénytér kialakítása színpaddal a régi kultúrház és lottózó mögötti területen a volt fűrészüzem felszámolásával.
- *Kiss Géza múzeum fejlesztése*
A projekt célja a Sellyei Kiss Géza múzeum, mint térségi jelentőségű muzeális helyszín látogató barát turisztikai célú fejlesztése kiállító terek kialakításával, a kiegészítő infrastruktúrafejlesztésével, kiállítás szervezéssel és eszközbeszerzéssel
- *Városi rendezvények szervezése az Ormánsági hagyományok mentén*
A projekt célja helyi, ormánsági identitás erősítése rendezvények és készségfejlesztő programok segítségével (Ormánsági Fehérhurka Fesztivál, Pünkösöd az Ormánságban, Város Napja és Dinnyefesztivál, Szüreti Mulatság, Szarvasgomba fesztivál, stb)
- *Közös önkormányzati hivatal akadálymentesítése*
A projekt célja a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal teljes körű akadálymentesítése. A beruházás magában foglalja a már meglévő két tetőtér-rész közötti összekötő folyosó kialakítását és személylift létesítését, amelyeknek eredményeként az épület teljes körű akadálymentesítése is megoldottá válik.

A Városközpont akcióterületen tervezett intézmény fejlesztések megvalósulása elősegíti a tematikus célokhoz kapcsolódva az intézményhálózat és a turizmus fejlesztését. A barnamezős terület újrahasznosítása hozzájárul a vonzó épített környezet és településképp kialakításához. Új közösségi tér létrehozásával aktivizálódik a közösségi élet.

Közzszolgálati központ akcióterület (A2)

A közzszolgálati központ területéhez a város alapfokú oktatási létesítményei (óvoda és általános iskola), a szakorvosi rendelőintézet és a Közzszégi ház, valamint a „piactér” területe tartozik.

A közzszolgálati központban tervezett fejlesztések célja az intézményhálózat fejlesztése.

Az akcióterülethez kapcsolódó projektelemek:

- *Ormánsági Tűcsök Óvoda bővítése*
A projekt célja új bölcsődei férőhelyek létrehozása és meglévő óvodai férőhelyek bővítése.
A férőhely bővítés lehetővé teszi az általános iskolát és az óvodát ellátó étterem és konyha kialakítását az óvodához kapcsoltan. Az önkormányzati fenntartású óvoda bővítése a működő óvodaépület bővítésével, átalakításával történik.

- Sportcsarnok energetikai korszerűsítése

A projekt célja Sellye város alapfokú oktatási intézményéhez kapcsolódó, emellett közösségi térként is működő tornacsarnokának felújítása. A fejlesztés a következőket foglalja magában: szigetelés, hőszigetelés, nyílászárók cseréje, fűtőkorszerűsítés.

- Orvosi alapellátás fejlesztése

A projekt célja a háziorvosi alapellátás körülményeinek javítása gépkocsi tároló építésével, eszközbeszerzéssel.

- „Piactér” rekonstrukciója (helyi őstermelői piac)

A projekt célja Sellye Város piacának rekonstrukciója a Baranya Megyei REL kialakításához kapcsoltan, annak infrastrukturális háttereként, illetve a város és környéke piaci igényeinek kielégítése érdekében.

Az akcióterületen megvalósuló fejlesztések hozzájárulnak a tematikus célokhoz kapcsolódva a városi intézményhálózat fejlesztéséhez, egészségének megőrzéséhez, ezáltal a fiatalok helyben tartásához és a népesség számának növekedéséhez.

Felsőmajor akcióterület (A3)

Az akcióterületbe a Zrínyi utca déli végén elterülő Felsőmajor területe tartozik.

Az akcióterületen tervezett fejlesztések célja a szegregáció megállítása az itt élők életkörülményeinek javításával.

Az akcióterülethez kapcsolódó projektelemek:

- Felsőmajor épített környezetének és infrastruktúrájának fejlesztése

A projekt célja a terület szegregálódásának megállítása az infrastruktúra (burkolt út kialakítása, járda kialakítása, közművesítés) és az épített környezet (lakásbővítést lehetővé tévő jogszabályi környezet kialakítása) fejlesztésével

- Felsőmajor szegregációs tendenciájának megállítása (közösség-fejlesztési programok)

A projekt célja közösségfejlesztő programok szervezése az érintett lakosság bevonásával.

Az akcióterületen megvalósuló beruházások hozzájárulnak a Felsőmajor területén elindult szegregálódási folyamat megállításához, segítik az itt élők beilleszkedését a helyi társadalomba.

3.5 AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK ÉS EZEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIA CÉLJAIHOZ

A kulcsprojekteken, hálózatos, illetve akcióterületi projekteken kívül Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiája az alábbi, a település egésze szempontjából fontos (egyéb) projektet tartalmazza:

- Felnőttképzés, rendezvényközpont a Zrínyi utcai iskolában (E1)
A projekt célja a jelenleg is nagyrészt üresen álló, az óvodafejlesztést követően pedig a jelenleg az épületben működő konyha és étkező elköltöztetésével teljes kiürülő épület újrahasznosítása. A tervezett új funkció rendezvények és konferenciák, valamint az edzőtáborok szakmai részének lebonyolítására is alkalmas felnőtt-képző központ.

A tervezett fejlesztés szorosan kapcsolódik a munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő humán erőforrás-fejlesztés, és a helyi gazdaság fejlesztése tematikus célokhoz. Az üresen álló épület újrahasznosítása hozzájárul a vonzó épített környezet kialakításához.

3.6 A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE

A tervezett fejlesztések 2015-2023 között kerülnek megvalósításra. Az ütemezés a fejlesztések prioritási sorrendje és egymásra épülése alapján történik.

A tervezett beavatkozások között számos olyan található, amelynek ütemezése a teljes tervezési időszakot felöleli, ilyenek például a hálózatos projektek, valamint a kulcsprojektek. A tervezett beavatkozások indikatív ütemezését a 3.7 fejezet összefoglaló táblázata tartalmazza.

3.7 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

A 2014-2020 közötti uniós költségvetési ciklusban a városfejlesztési projektek finanszírozása elsősorban az ágazati és területi operatív programokon keresztül valósulhat meg.

A stratégia alapját az európai uniós forrásokra épülő operatív programok céljai határozzák meg. A stratégiakészítés idején ugyanakkor még nem ismert, hogy mikor és milyen pályázati források válnak elérhetővé, mely kedvezményezetteknek, illetve milyen kritériumrendszernek kell megfelelni. Így csak azon projektek költségbevétele adott, amelyeknél az előkészítés már előrehaladott stádiumban van. A többi projektnél a pályázati felhívások megjelenését követően kerülhet meghatározásra a pontos projekttervezés és költségvetés. A stratégia kitér a magán befektetőkkel való szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeire, de esetünkben a források és kritériumok ismerete nélkül még inkább bizonytalan a várható beruházások ütemezése és volumene.

Az előző alfejezetekben bemutatott kulcsprojektek, hálózatos és akcióterületi projektek lehetséges finanszírozási forrását, költségét és ütemezését a következő táblázat mutatja be:

3.7-1. táblázat: Sellye tervezett fejlesztései a finanszírozás lehetséges forrása szerint

Megnevezés	Leírás	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív összeg (millió Ft)	Indikatív ütemezés
Csodaszarvas komplex turisztikai fejlesztési program	Draskovich-kastély turisztikai célú hasznosítása	TOP 1. GINOP 6. GINOP 7.	600	2016-2020
	Látogatóközpont kialakítása a Palaji-erdőtérképében	TOP 1. GINOP 6., GINOP 7.	1200	2016-2023
	A Kis-rét gyeprekonstrukciója és bemutatathatóvá tétele	TOP 1. GINOP 6. GINOP 7.	300	2016-2023
Rekreációs központ kialakítása Sellyén	Termálfürdő fejlesztése egész évre kiterjedő egészségmegőrző, rekreációs tevékenység folytatása, továbbá sportolási céllal történő táborszervezések lebonyolítása érdekében	GINOP 7. GINOP 6.	1500	2017- 2023
	Termálvíz gyógyvízzé minősítése	GINOP 7.		2016-2017
	Sport- és szabadidő központ kialakítása	TOP 2. EFOP 2.	500	2017-2023
A helyi gazdaság fejlesztése Sellyén	Mezőgazdasági feldolgozóipar fejlesztése a volt sajtüzem területén - a térségben megtermelt mezőgazdasági termények tárolása és feldolgozása szociális szövetkezet keretében	TOP 1. VP 2. VP 3.	600	2016-2022
	Permakultúra alapjainak megteremtése (oktatási programok)	TOP 2. VP 1.	15	2016-2017
Felsőmajor szegregációs tendenciájának megállítása	Felsőmajor épített környezetének és infrastruktúrájának fejlesztése	TOP 4. EFOP 2.	120	2016-2022
	Felsőmajor szegregációs tendenciájának megállítása (közösség-fejlesztési programok)	TOP 5. EFOP 1.	20	2016-2017

Megnevezés	Leírás	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív összeg (millió Ft)	Indikatív ütemezés
Városközpont rehabilitációja	Rendezvényter kialakítása a régi kultúrház és lottózó mögötti területen a volt fűrészüzem felszámolásával	TOP 2.	800	2018-2022
	Kiss Géza múzeum fejlesztése	TOP 1. GINOP 6.	130	2016-2021
Felnőtt-képző és rendezvényközpont kialakítása	A Zrínyi utcai volt iskolaépület újrahasznosítása felnőtt-képző és rendezvényközpont céljára	TOP 1. TOP 2. EFOP 2. EFOP 4.	500	2017-2020
Sellyei piac rekonstrukciója	Sellye Város piacának rekonstrukciója a Baranya Megyei REL kialakításához kapcsoltn, annak infrastrukturális háttereként, illetve a város és környéke piaci igényeinek kielégítése érdekében	TOP 1. VP 3. VP 6.	250	2015-2020
Óvoda, bölcsőde fejlesztések	Ormánsági Tücsök Óvoda bővítése bölcsődei és óvodai férőhelyekkel, közétkeztetés biztosítása, kiszolgáló helyiségek fejlesztése, funkció bővítés	TOP 1. EFOP 2.	300	2015-2020
Közterületek fejlesztése	Közterek és parkok felújítása – Korongi tér, Carolina tér, Köztársaság tér, Szabadtéri tornapálya	TOP 2. VP 6.	254	2016-2020
	A Sellye városképét meghatározó utcák arculatának kialakítása	TOP 2. VP 6.	80	2017-2020
Közlekedés színvonalának javítása a város területén	Buszpályaudvar és környezetének felújítása	TOP 1. TOP 3. IKOP 3.	80	2015-2020
	Veszélyes útszakaszok és járdák felújítása	TOP 1. TOP 3.	100	2015-2020
	Közösségi közlekedés menetrendjének optimalizálása	TOP 3.	10	2016-2017

Megnevezés	Leírás	Finanszírozás lehetséges forrása	Indikatív összeg (millió Ft)	Indikatív ütemezés
Energiahatékonyság növelése a város területén	Sellye város alapfokú oktatási intézményhez kapcsolódó, emellett közösségi térként is működő tornacsarnokának energetikai korszerűsítése	TOP 3. GINOP 7.	220	2015-2020
	Megújuló energiaforrások hasznosítási lehetőségei Sellyén: a termálvíz és a napenergia – előkészítő és megvalósíthatósági tanulmányok	TOP 3.	50	2016-2017
	Közvilágítás korszerűsítése a város utcáiban a korszerű, energiatakarékos üzemeltetés érdekében	TOP 3. GINOP 7.	35	2017-2023
Csapadékvíz elvezető rendszer és külterületi befogadója fejlesztése	Csapadékvíz elvezető árokrendszer javítása, a külterületi befogadó területének megújítása, záportározó építése	TOP 2.	100	2017-2021
Sellye Térségének ivóvízminőség-javító Programja	Az önkormányzatok tulajdonában álló ivóvíz-ellátó rendszer fejlesztése annak érdekében, hogy az meg tudjon felelni az EU által meghatározott, 10 µg/l alatti Arzén (As) szint elvárásának és a fenntarthatóság követelményeinek.	KEHOP	2400	2015-2017
Rendezvények szervezése	Városi rendezvények szervezése és lebonyolítása az Ormánsági hagyományok mentén	TOP 5. GINOP 6.	44	2015-2017
Orvosi alapellátás fejlesztése	Háziorvosi alapellátás körülményeinek javítása	TOP 4. EFOP 1.	37,1	2016-2017
Intézmények akadálymentesítése	A Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal teljes körű akadálymentesítése	TOP 4.	30	2015-2017

A magánbefektetőkkel történő együttműködés lehetőségei

Az önkormányzat az egyes beavatkozások meghatározásakor a stratégiai célok minél hatékonyabb elérését tűzte ki. Ehhez a település a fejlesztéseket úgy határozta meg, hogy azokat saját maga hajtja végre, mivel így vált könnyebben tervezhetővé azok sikeres megvalósítása. Ehhez elsősorban külső – állami és európai uniós, valamint egyéb pályázati – támogatásokat is nagymértékben igénybe kíván venni. Minden egyes beruházás, különösen a komplex városrehabilitációs, illetve közterületi és gazdasági fejlesztések esetében a város külső piaci szereplők bevonását is tervezi a projektekbe.

A város a piaci szereplőket már az ITS tervezési fázisában bevonta a partnerségi egyeztetések keretében. A város a stratégiai dokumentumokat elektronikus formában folyamatosan elérhetővé teszi, és tájékoztatja erről a helyi gazdasági szereplőket, felhívva az együttműködés lehetőségére is a figyelmet. A város minden jelentősebb beruházás előtt elektronikus formában felkeresi az erre nyitott vállalkozásokat, s honlapján is közzéteszi, milyen formában számít a vállalkozások együttműködésére.

Az önkormányzat a külső tőke vonzása mellett nem vonatkoztathat el a helyi szintű együttműködésektől. Az önkormányzat a szervezett és strukturált együttműködés lehetőségeit meg kívánja teremteni, folyamatos konzultációt biztosítva a gazdasági szereplőknek. Ennek elsődleges formája a negyedévente megtartandó gazdasági workshop. A cél egy irányított beszélgetés kialakítása a helyi vállalkozók által kívánatosnak tartott fejlesztési irányokról, beruházási lehetőségekről, problémákról, vállalati célokról, amelyekben számítanak az önkormányzat támogatására. Ehhez kapcsolódóan az önkormányzat folyamatosan tájékoztatja a vállalkozókat a pályázati lehetőségekről is, amelyet nem csak az egyeztetésekre korlátoz, hanem honlapján is naprakész információt szolgáltat. Ahhoz, hogy a vállalkozások ezekkel a lehetőségekkel minél inkább élni tudjanak, középtávon pályázati tanácsadást is elérhetővé tesz a KKV-k számára. Indokolt esetben a támogatási lehetőségeket is megvizsgálja az önkormányzat. Ennek formái a gazdasági workshopokon felmerültek alapján kerülnek meghatározásra.

Az önkormányzat a megvalósítás, illetve a fenntartás során sem engedi el a helyi KKV-k kezét, amennyiben igénylik ezt. A gazdasági workshop komoly előny a vállalkozások bevonásában, hiszen a releváns információk nyújtása jelentős telephely-választási tényező az információs társadalom korában, ahol az együttműködések és a közösségi forrásbevonások jelentősége egyre inkább növekszik.

Ahhoz, hogy az önkormányzat kommunikációja igazán hiteles legyen a gazdaság szereplői felé, az egyes projektek megvalósítását követően a monitoringban is partnerként kíván együttműködni velük.

Az ITS elsősorban az önkormányzati beruházásokat emeli ki, azonban a célok megvalósításába, valamint egyes beruházásokba a magánbefektetőket jelentékeny mértékben be kívánja vonni, ehhez számos már meglévő csatornát felhasznál, illetve új lehetőségeket is kíván teremteni.

3.8 A VÁROS VONZÁSKÖRZETÉRE KIHATÁSSAL LÉVŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK (PROJEKTJAVASLATOK)

A célrendszer meghatározásánál a funkcionális várostérség-központi szerepkörből adódó problémák, lehetőségek és feladatok feltárása megtörtént.

Sellye Város Polgármestere 2015. április 14-én városkörnyéki egyeztetést tartott a környező települések polgármestereinek meghívásával. Az egyeztetés célja egymás fejlesztési elképzeléseinek megismerése, és az ezekből adódó esetleges közös projektek körvonalazása volt. Mindez az egész térség népességmegtartó erejének javítását, a funkcionális kapcsolatok erősödését és a gazdasági versenyképesség, kooperáció javulását segítheti térségi szinten és az egyes települések esetében egyaránt.

Az egyeztetésen elhangzottak alapján Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában az alábbi, a város vonzaskörzetére is kihatással lévő projektek szerepelnek:

- **Mezőgazdasági feldolgozóipar fejlesztése a volt sajtüzem területén** – a tervezett beruházás a helyi és a környező településeken termelt mezőgazdasági termények feldolgozásával (rövid élelmiszerlánc) várhatóan jelentős hatással lesz a vonzaskörzet településeire, bevételhez juttatva az ott élő kistermelőket.
- **Ormánsági Tücsök Óvoda bővítése** – a tervezett új bölcsőde és az óvodai férőhely szám bővítésével a környező településekről aszellyei óvodába járó gyermekek ellátása egyértelműen javul.
- **Sellye Város piacának rekonstrukciója** - a rekonstrukció során létrejövő helyi őstermelői piac a város és környéke piaci igényeit elégíti ki.
- **Buszpályaudvar és környezetének felújítása** – A projekt megvalósulása esetén a vonzaskörzet településein élők számára könnyíti meg a városi szolgáltatások elérését.
- **A Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal teljes körű akadálymentesítése** – az akadálymentesítés nem csak a Sellyén, hanem a közös hivatalhoz tartozó összes településen fogyatékkal élők számára egyszerűsíti le a hivatal szolgáltatásainak elérését.
- **Termálfürdő fejlesztése** – a fürdő lefedésével egész évben megoldható lesz az óvodások és az iskolások úszásoktatása, ezen keresztül közvetve a projekt megvalósítása az összes, az oktatási létesítményeket használó település érdeke.
- **Sellye Térségének Ivóvízminőség-javító Programja** – a 21 társult önkormányzat tulajdonában álló ivóvíz-ellátó rendszer fejlesztése annak érdekében, hogy az meg tudja felelni az EU által meghatározott, 10 µg/l alatti Arzén (As) szint elvárásának és a fenntarthatóság követelményeinek.

A kialakított célrendszer a város és vonzaskörzete integrált fejlesztését egyaránt szolgálja, részben az ehhez kapcsolódó közös beavatkozások megvalósításával, valamint a városban megvalósítandó, de térségi hatású intézkedések révén.

4 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) a Belügyminisztériummal megkötött adatszolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján Sellye város esetében is vizsgálta a szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeket.

A területek lehatárolása a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A lehatárolás során a település területén belül olyan területileg egybefüggő tömbök kiválasztása történt meg, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek.

Azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. Járasszékhely és 2000 főnél népesebb település esetén a szegregált terület esetén a szegregációs mutató nagyobb egyenlő, mint 35%, a veszélyeztetett terület esetén nagyobb egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%. A KSH elvégezte a település szegregáció-szűrését, ennek keretében a szegregált és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását, összesített adataik adatvédelmi ellenőrzését, s átadta a szegregált és a szegregációval veszélyeztetett területek jellemzésére szolgáló 2011. népszámlálási adatokat, kartogramokat.

Sellyén a szegregációs mutató 30%-os és 35%-os határértéke mellett nem található szegregátum.

A veszélyeztetett területeken (Alsómajor és Felsőmajor) a magánháztartásokban élők száma nem éri el az 50 főt, emiatt ezek a területek nem tekinthetők valódi szegregátumnak, így **antiszegregációs program készítésére nem volt szükség.**

Alsómajor területén az önkormányzat tervezi a területen még meglévő néhány szociális bér lakás funkcióváltását, ezt követően pedig a terület gazdasági célú hasznosítását. A funkcióváltást a hatályos településrendezési eszközök is tartalmazzák.

Kertészudvar területére a hatályos településszerkezeti és szabályozási terv az idegenforgalmi potenciált növelő funkcióváltást irányoz elő (pl. művésztelep). A Kertészudvar frekventált helye és potenciális lehetőségei miatt a mielőbbi funkcióváltást az önkormányzat továbbra is fontosnak tartja.

Felsőmajor területét az Integrált Településfejlesztési Stratégia külön akcióterületként jeleníti meg. A területet érintő projektek az épített környezet és az infrastruktúra fejlesztésével, illetve a területen élőket érintő közösségfejlesztő programok szervezésével a szegregálódás megállítását célozzák.

A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

Noha antiszegregációs program nem készült, figyelmet kell fordítani arra, hogy a tervezett fejlesztések ne indukáljanak szegregációs hatásokat. A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bárminemű beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a város helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

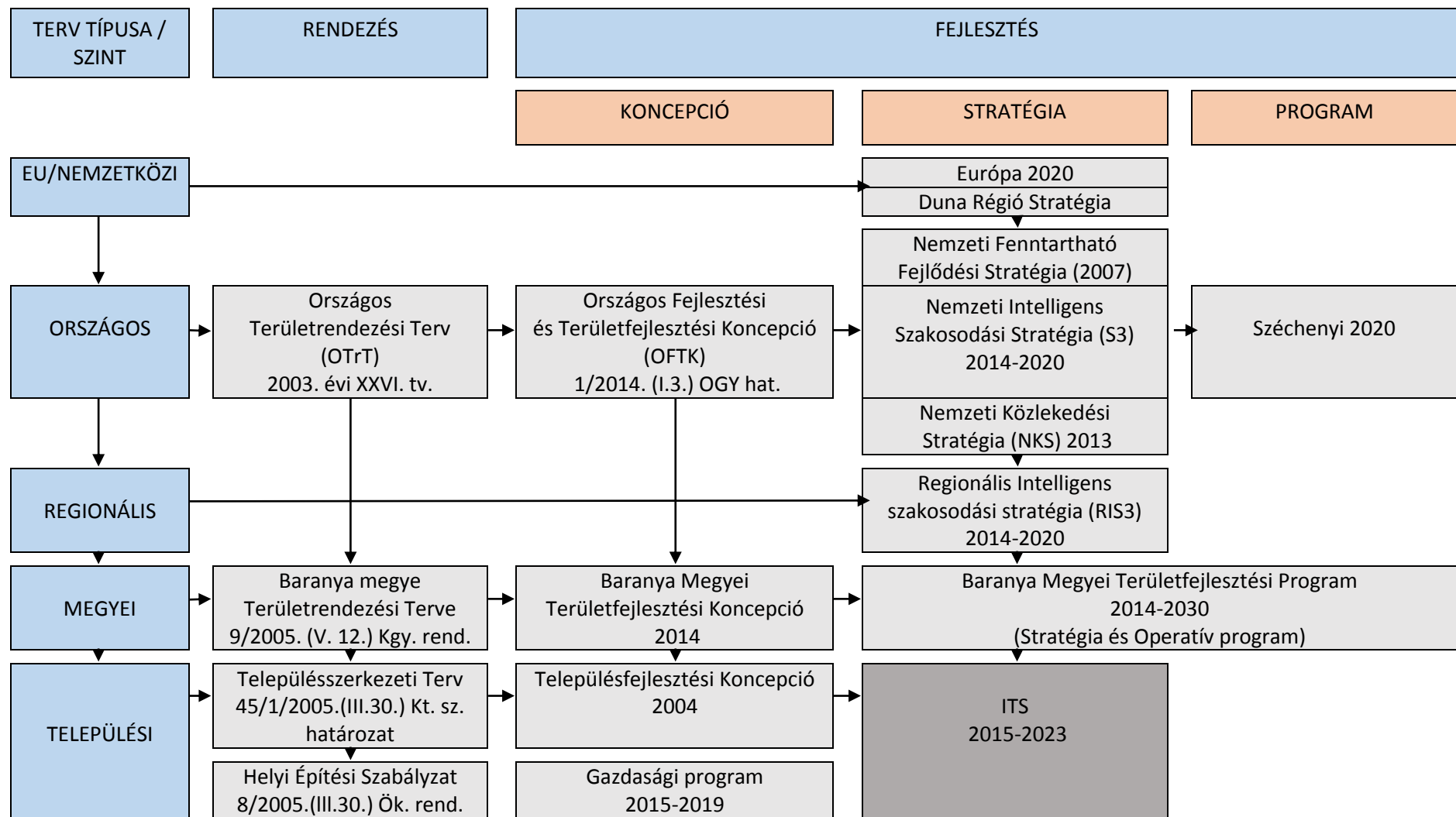
A projektfejlesztés során elemi érdek a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítani kell a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit.

A hátrányos helyzetűek integrálásának, a felzárkóztatásnak az első lépése a megfelelő képzés és munkalehetőség biztosítása, amely Sellye több fejlesztési elképzelésében is visszaköszön. Ugyanakkor célirányos kommunikációval minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a városban megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására is hangsúlyt kell helyezni.

5 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1 KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.1-1. táblázat: A stratégia helye a fejlesztési és rendezési tervek rendszerében

5.1.1 A stratégia és a rendezési típusú tervek összhangja

5.1.1.1 A stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz

- Sellye város Településszerkezeti Tervét a Képviselő-testület 45/1/2005.(III.30.) Kt. sz határozatával fogadta el. A terv 2010-ben módosult - elfogadó határozat száma: 36/2010.(II.15.).
- Sellye Helyi Építési Szabályzatát és az ennek mellékletét képező szabályozási tervet a Képviselő-testület 8/2005. (III.30.) sz. rendeletével fogadta el. A HÉSZ 2010-ben módosult (módosító rendelet száma: 5/2010.(II.23.).
- A Sellyei Ipari park Helyi Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét a Képviselő-testület 5/2002.(II.13.) Ök. sz. rendeletével fogadta el.

Az ITS-ben szereplő projektek a tervezés jelenlegi fázisában meghatározható ismeretanyag alapján a hatályos településrendezési eszközökhöz nagyrészt illeszkednek.

Valószínűsíthetően a hatályos településrendezési eszközök módosítását igénylő fejlesztések a következők:

- *Látogatóközpont kialakítása a Palaji-erdő térségében*
- *Felsőmajor épített környezetének és infrastruktúrájának fejlesztése*
- *Csapadékvíz elvezető árokrendszer javítása, a külterületi befogadó területének megújítása, záportározó építése – ezen belül a projekt külterületet érintő része*

Az ITS megvalósítása során, a tervezett beavatkozások véglegesítése közben szükségessé válhat az adott projekt és a hatályos településrendezési eszközök (ezen belül is elsősorban a HÉSZ és a szabályozási terv) illeszkedésének újbóli vizsgálata, szükség esetén a településrendezési eszközök módosítása.

5.1.1.2 A stratégia illeszkedése a területrendezési tervekhez

A hatályos településszerkezeti terv illeszkedését az Országos Területrendezési Tervhez (OTrT) és Baranya megye Területrendezési Tervéhez (BmTrT) a megalapozó munkarész részletesen vizsgálta.

Ezt összefoglalva megállapítható, hogy a BmTrT-ben jelölt települési térség lehatárolása a hatályos településszerkezeti terv figyelembe vételével történt, a hatályos településszerkezeti terv azonban hatályba lépésének időpontja okán még nem tartalmazza a hatályos országos és a megyei övezetek lehatárolását.

A jelenleg rendelkezésre álló ismeretanyag alapján a „Kis-rét gyeprekonstrukciója és bemutathatóvá tétele” című projekt az OTTr szerinti „Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület” és az „Országos ökológiai hálózat” övezeteket, a „Látogatóközpont kialakítása a Palaji-erdő térségében” című projekt az OTTr szerinti „Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület” övezetet érinti. A projekt részletes tervezésekor a vonatkozó területrendezési tervi övezeti előírásokhoz igazodni kell.

Fentiek figyelembe vételével összességében a stratégia és a területrendezési tervek összhangja biztosított.

5.1.2 A stratégia és a fejlesztési tervek összhangja

5.1.2.1 A stratégia illeszkedése az EU 2020 stratégia célkitűzéseire

Az EU 2020 stratégia megvalósítása érdekében kijelölt tematikus célkitűzések a következők:

- (1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- (2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- (3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- (4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- (5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- (10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú városi célok (tematikus célok) illeszkedését az EU tematikus célkitűzésekhez az alábbi táblázat foglalja össze:

5.1-2. táblázat: A középtávú városi célok és az EU tematikus célok illeszkedése

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / EU tematikus célok	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
(1) A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése						
(2) Az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása						
(3) A kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése						
(4) Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban						
(5) Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázat-megelőzés és -kezelés előmozdítása						
(6) A környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása						
(7) A fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban						
(8) A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása						

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / EU tematikus célok	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / EU tematikus célok	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
(9) A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem						
(10) Az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében						
(11) A hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás						

	erős koherencia
	közepes koherencia
	nincs koherencia

Az ITS célrendszere egyértelműen kapcsolatba hozható a 11 uniós szintű kohéziós politikai tematikus céllal, ezáltal illeszkedik a Magyarország Partnerségi Megállapodás a 2014-2020-as fejlesztési időszakra című dokumentum céljaihoz, s az operatív programok célrendszeréhez, illetve az általuk támogatni kívánt prioritásokhoz. Az ITS a beavatkozások finanszírozási lehetőségeit fentiek figyelembe vételével határozza meg.

5.1.2.2 A stratégia illeszkedése az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz (OFTK)

A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Ennek elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt, valamint 13, az átfogó céloknál egyenként jóval szűkebb tárgykörű ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg.

A Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú városi célok (tematikus célok) illeszkedését az OFTK specifikus célkitűzéseivel az alábbi táblázat foglalja össze:

5.1-3. táblázat: A középtávú városi célok és az OFTK specifikus célok illeszkedése

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / OFTK specifikus célok	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
Szakpolitikai						
Versenyképes, innovatív gazdaság						
Életképes vidék, egészséges élelmiszer termelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozó ipar fejlesztése						
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság						
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I						
Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom						

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / OFTK specifikus célok	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság						
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme						
Területi						
Az ország makro-regionális szerepének erősítése						
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat						
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése						
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése						
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése						
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása						

koherencia

nincs közvetlen kapcsolat

5.1.2.3 A stratégia illeszkedése Baranya megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

A **Baranya Megyei Területfejlesztési Konceptióban** (a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 3/2014.(02.20.) számú határozatával elfogadva) megfogalmazott jövőkép szerint a megye 2030-ra élhető, az erőforrásaival fenntarthatóan gazdálkodó térségi csomóponttá válik, elsősorban értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági szerkezettel, javuló gazdasági mutatókkal, ahol növekszik a foglalkoztatás és megkezdődik a társadalmi felzárkózás.

A Baranya megyei fejlesztési koncepció a megye fejlesztési irányait **három átfogó cél** köré építi fel:

- Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása;
- Egészséges és megújuló társadalom;
- Természet- és energiatudatos megye.

Az átfogó célok elérését a stratégiai célrendszer részeként meghatározott 7stratégiai cél és Baranya megye sajátos térszerkezetéhez illeszkedő4 területi célkitűzés szolgálja. A stratégiai célok egyfajta fókuszáltságot adnak az átfogó célok eléréséhez vezető út kijelölésében, körvonalazva egyben a megye értékválasztásának tengelyeit.

A fejlesztési koncepció **hét stratégiai célja**:

- Helyi gazdaságok fejlesztése;
- Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése;
- Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrások fejlesztése;
- Társadalmi felzárkózás elősegítése;
- Stratégiai erőforrások fenntartható használata;
- Elérhetőség és mobilitás javítása;
- Nagytérségi csomóponttá válás.

A megyére kialakított négy területi cél közül a **Sellye városát érintő két területi cél**:

- Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén
- Baranya megye horvát határmenti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren.

A Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú városi célok (tematikus célok) illeszkedését a megyei célrendszerhez az alábbi táblázat foglalja össze:

5.1-4. táblázat: A középtávú városi célok és a BmTK célrendszerének illeszkedése

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / BmTK célrendszer	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
Átfogó célok						
Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása						
Egészséges és megújuló társadalom						
Természet- és energiatudatos megye						
Stratégiai célok						
Helyi gazdaságok fejlesztése						
Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése						
Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrások fejlesztése						
Társadalmi felzárkózás elősegítése						
Stratégiai erőforrások fenntartható használata						
Elérhetőség és mobilitás javítása						
Nagyterületi csomóponttá válás						

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / BmTK célrendszer	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
Területi célok						
Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén						
Baranya megye horvát határmenti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren						

	koherencia
	nincs közvetlen kapcsolat

A **Baranya Megye Területfejlesztési Program (Stratégiai és Operatív Program)** (a Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 38/2014.(09.18.) számú határozatával elfogadva) stratégiai fejezetei a következő 6 prioritást és az ezekhez tartozó intézkedésrendszert tartalmazzák:

- **I. prioritás:** A helyi termelésen alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével
- **II. prioritás:** Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében
- **III. prioritás:** A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése
- **IV. prioritás:** Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében
- **V. prioritás:** A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímatudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése
- **VI. prioritás:** Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása

A Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú városi célok (tematikus célok) illeszkedését a megyei program prioritásaihoz az alábbi táblázat foglalja össze:

5.1-5. táblázat: A középtávú városi célok és a BmTP prioritások illeszkedése

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / BmTP prioritások	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
I. prioritás: A helyi termelésen alapuló gazdaság megerősítése a lokális gazdasági környezet integrált fejlesztésével						
II. prioritás: Külső erőforrásokra is támaszkodó, a termelési kapacitások növelésére alapozott versenyképes gazdaság megteremtése a megyében						
III. prioritás: A piaci igényekhez rugalmasan illeszkedő képzési struktúra kialakítása és fejlesztése						
IV. prioritás: Az élhetőbb települések, élhetőbb közösségek kialakulását szolgáló komplex fejlesztések, egészségtudatosság és egészségügyi prevenció az egészséges munkaképes társadalom biztosítása érdekében						

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / BmTP prioritások	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
<u>V. prioritás:</u> A természeti erőforrások fenntartható használatán alapuló és klímataudatos környezetgazdálkodás feltételeinek megteremtése						
<u>VI. prioritás:</u> Az elérhetőség javítása, fenntartható közlekedési rendszerek létrehozásának előmozdítása						

	koherencia
	nincs közvetlen kapcsolat

5.1.2.4 A stratégia illeszkedése az Ős-Dráva programhoz

Az Ős-Dráva Program egy területfejlesztési program, amely egy komplex társadalmi-gazdasági elemzést követően javaslatokat tesz a tervezési terület gazdasági és társadalmi fellendítése érdekében.

Az Ős-Dráva program területfejlesztési programtervében megfogalmazott prioritások a következők:

- I. PRIORITÁS: Gazdaságfejlesztés
- II. PRIORITÁS: Tárgazdálkodás
- III. PRIORITÁS: Turizmusfejlesztés
- IV. PRIORITÁS: A műszaki infrastruktúra fejlesztése
- V. PRIORITÁS: Szervezet- és intézményfejlesztés

A stratégia középtávú városi céljai (tematikus célok) és az Ős-Dráva program területfejlesztési prioritásai illeszkedését az alábbi táblázat mutatja be:

5.1-6. táblázat: A középtávú városi célok és az Ős-Dráva program prioritásainak illeszkedése

Sellye középtávú városi célok (tematikus célok) / Ős-Dráva program prioritások	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületévé tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
<u>I. prioritás:</u> Gazdaságfejlesztés						
<u>II. prioritás:</u> Tájgazdálkodás						
<u>III. prioritás:</u> Turizmusfejlesztés						
<u>IV. prioritás:</u> A műszaki infrastruktúra fejlesztése						
<u>V. prioritás:</u> Szervezet- és intézményfejlesztés						

	erős koherencia
	nincs koherencia

5.1.2.5 A stratégia illeszkedése a településfejlesztési koncepcióhoz

A stratégia és a településfejlesztési koncepció hierarchiáját a 2. fejezet részletezi.

A stratégia középtávú városi céljai (tematikus célok) és a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott átfogó célok illeszkedését az alábbi táblázat mutatja be:

5.1-7. táblázat: A középtávú városi célok és a TK átfogó célok illeszkedése

Átfogó célok / Középtávú városi célok (tematikus célok)	Jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város	Élhető, szerethető és kapcsolatépítő város	Vállalkozásbarát város
T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása			
T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés			
T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés			
T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele			
T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása			
T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések			

	erős koherencia
	közepes koherencia
	nincs koherencia

5.1.3 A stratégia illeszkedése az ágazati tervekhez

5.1.3.1 A stratégia illeszkedése a társadalmat érintő ágazati tervekhez

Sellye rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal (HEP), így ez tekinthető a legfontosabb, a tervezés során figyelembe vett tervezési dokumentumnak. A helyi társadalmat érintő további dokumentumok, amelyek a tervezés során figyelembe vételre kerültek, 2008-2012. között készültek, így mára aktualitásuk jelentősen csökkent. A helyzetelemzés munkafázis során a tervezők a feltártak alapján újragondolták az ezekben megfogalmazottakat.

Sellye városának az ITS során áttekintett, a társadalmat érintő dokumentumai a HEP mellett:

- A Sellyei kistérség szolgáltatástervezési koncepciója, 2008.
- Bűnmegelőzési stratégia, 2008.
- Sportfejlesztési koncepció, 2008.
- Sellyei kistérség közoktatás fejlesztési terve, 2008.
- Egészségfejlesztési Programterv, 2012.
- Sellye Város Önkormányzatának kulturális és közművelődési rendelete (16/2012. (VI.20.) sz. rendelete)
- Ifjúságvédelmi koncepció tervezete, 2014.

A fenti dokumentumok csak kiegészítik a társadalmat érintő legfontosabb ágazati tervet, a HEP-et, amely a 2013-2017 közötti időszakra fogalmaz meg célokat a városra vonatkozóan.

Sellye település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánta:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférést,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás, és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézmények- az óvoda kivételével- az őket érintő intézkedések érdekében együttműködnek az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Mindezek a HEP-ben megfogalmazott általános értékek jogszabályi és erkölcsi kötelességévé is teszik a városnak és a helyi önkormányzatnak a település társadalmával való együttműködést, a helyi konfliktusok közös megoldását.

A HEP alapján a beazonosított hátrányos helyzetű társadalmi csoportok problémái, valamint azok kezelésére adott válaszok az Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezési folyamata során feldolgozásra, maximálisan figyelembe vételre kerültek. Ezzel összhangban Sellye Város Önkormányzata számos programmal, beavatkozással segíti a hátrányos helyzetű csoportok társadalomba való beilleszkedését, e csoportok tagjainak társadalmi elfogadottságát.

A romák és/vagy mélyszegénységben élők esetében a HEP készítése során jelentős problémát jelentett az adatok szinte teljes hiánya, melyek összegyűjtése, rendszerezése a legelső és jelenleg legfontosabb feladat.

A gyermekek számára a problémát elsősorban az jelenti, hogy a családi krízishelyzetek esetén az ellátórendszerrel várható speciális figyelemre nincs lehetőség Sellyén. Emellett az önálló bölcsőde hiánya emelhető még ki, amely kapacitás fejlesztésre kerül a 2023-ig tartó időszakban.

Az idősök számára az egyedüllét és az ebből fakadó biztonságérzet hiánya, valamint az alacsony nyugdíjakból fakadó lakásfenntartási problémák jelentik a legnagyobb problémát. Az ITS-ben szerepet kapott programok segítik, hogy a fenntartási költségek az idős lakosság számára is csökkenjenek Sellyén.

A nőket Sellyén leginkább a családon belüli problémák veszélyeztetik. Ezt az esélyegyenlőségi lehetőségek javításával orvosolja a város.

A fogyatékkal élők esetében a város szintén nem rendelkezik megfelelő adatbázissal, amely a tervezés során problémát jelentett. Ezért a jövőben fontos feladat lesz egy hiteles és használható adatbázis felállítása. Emellett, mivel a város számos szolgáltatása, illetve relaxációt, kikapcsolódást szolgáló létesítménye ma még nem, vagy nem teljesen akadálymentesített, a város vezetése fontosnak tartja ezek akadálymentesítést. Ezenkívül az info-kommunikációs akadálymentesítést is feladatául tűzte ki az önkormányzat.

A helyzetfeltárással beazonosított hátrányos helyzetű társadalmi csoportok problémái, valamint az azok kezelésére adott válaszok az Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezési folyamata során a felsorolt dokumentumokkal áttekintésre, a helyi – jelenleg is hatályos – rendeletek maximálisan figyelembe vételre kerültek. Ezzel összhangban Sellye Város Önkormányzata számos programmal, beavatkozással segíti a hátrányos helyzetű csoportok társadalomba való beilleszkedését, e csoportok tagjainak társadalmi elfogadottságát. Az ITS-ben olyan cél nem került kijelölésre, mely a HEP céljainak megvalósítását nehezíti, vagy ellehetetleníti.

5.1.3.2 A stratégia illeszkedése a gazdaságot érintő ágazati tervekhez

Sellye gazdaságfejlesztése elsősorban a mezőgazdasági feldolgozó ipar fejlesztésére, a helyi értékekre alapozó turizmusra, valamint a lakosság munkaerőpiacra történő integrálására alapoz. Mindezek a célok a már említett nagyobb térségi tervekkel összhangban vannak. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióban kerültek rögzítésre Magyarország gazdasági növekedését célzó szakpolitikai céljai. Ezek közül a legfontosabbak az alábbiak:

- Foglalkoztatás növelése, szakképzett munkaerő növelése, valamint az inaktivitás valamennyi formájának csökkentése;
- Gazdasági versenyképesség növelése érdekében cél a vállalkozások terheinek csökkentése, a mikro, valamint kis- és középvállalkozások piacra jutásának, piaci esélyeinek növelése, a helyi erőforrások fokozottab használata, az elektronikus kereskedelem támogatása
- Az ipar fejlesztése érdekében a munkaerő fejlesztése és a K+F+I tevékenységek támogatása. A kiemelt gazdasági ágak közé tartozik az élelmiszeripar és a turizmus, amelyek Sellye esetében is kiemelt jelentőséggel bírnak.

Sellye integrált településfejlesztési stratégiájának elkészítésekor, a célok meghatározásakor mindezek figyelembevételre kerültek, így azok megvalósítása az országos célok elérését is elősegíti.

Baranya megye és a Dél-Dunántúli régió külön gazdaságfejlesztési koncepcióval nem rendelkezik. A megyei és a regionális tervekkel való összhang és kapcsolódás a korábbi fejezetekben bemutatásra került.

A felsoroltak mellett a stratégia elkészítésekor a helyi dokumentumok közül Sellye Város Önkormányzatának 2015-2019-re vonatkozó gazdasági programja került figyelembe vételre.

A gazdasági program általános és kiemelt célokat fogalmaz meg. Az általános célok az alábbiak szerint összegezhetők:

- Sellye kiemelt helyen kezeli a turizmust, mivel a turizmus növekedése folyamatos, Sellye és az Ormánság jelentős kiaknázatlan potenciállal rendelkezik, valamint az országos politikában is jelentős szerepe van az idegenforgalom fejlesztésének (T4 tematikus cél).
- Az infrastrukturális fejlesztések alapvetően szükségesek a gazdasági növekedéshez. Sellye e téren is lemaradt kissé, amelyet a 2014-2020-as időszakban pótol elsősorban az optikai hálózat fejlesztésével és az internet biztosításával (T3)
- Általános foglalkoztatást növelő célok képezik a harmadik pillérét a város gazdaságfejlesztési céljainak. Az országos politika egyik fő célja is ez. A város ennek érdekében segíti a helyi gazdaság megerősödését. Igyekszik kedvező feltételeket teremteni ahhoz, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen. A közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselőket, közalkalmazottakat foglalkoztatásával. Ezenkívül aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében. Adópolitikájában a lehetőségekhez képest kedvezményeket biztosít azon helyi vállalkozások számára, akik helyi munkaerőt alkalmaznak (T2).
- A gazdaságfejlesztési programban nevesítésre kerültek a településfejlesztési célok is, amelyek összhangban vannak az ITS célrendszerével (T2, T5).

Mindezek a fejlesztések azokat a megfogalmazott célokat kell, hogy szolgálják, hogy Sellye népességmegtartó ereje növekedjen, elsősorban a képzett lakosság elvándorlásának csökkenésével. Az önkormányzat gazdálkodása javuljon, képes legyen nagyobb beruházások megvalósítására, valamint kiadásai csökkenjenek. A helyben letelepedő vállalkozások száma növekedjen, amelyek elsősorban helyi munkaerőt foglalkoztatnak.

A város gazdasági programjában megfogalmazott célok az Integrált Településfejlesztési Stratégia tervezési folyamata során teljes mértékben figyelembe vételre kerültek, az ITS azokkal összhangban van.

5.2 BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK

5.2.1 A célok logikai összefüggései

Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiája a 2015-2023 közötti időszakra a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott jövőkép és átfogó célok elérése érdekében 6 középtávú városi szintű tematikus célt jelöl ki.

A középtávú városi célok lefedik a városfejlesztés legfontosabb területeit, és megvalósulásukkal hozzájárulnak a város átfogó céljainak és jövőképének eléréséhez.

Az átfogó célok és a középtávú városi célok összefüggéseit az 5.1-6. táblázat mutatja be.

Sellye 2015-2023 közötti városfejlesztési célrendszerét a következő táblázat szemlélteti:

5.2-1. táblázat: Sellye városfejlesztési célrendszere

Jövőkép					
„Egy jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város, amely egészséges környezettel rendelkezik, a környezet és a város kulturális miliője kellemes lakóhelyi feltételeket teremt, illetve vonzó a látogatók számára. Sellye olyan város, ahol szeretnek élni a polgárok és így tovább növekszik a lakónépesség, kedvező a demográfiai szerkezet, magasan képzett és vállalkozó szellemű, innovatív a lakosság, egészséges a gazdaság szerkezete, elegendő jövedelem képződik a városban. Vállalkozásbarát az önkormányzat, megfelelő az információáramlás és a kommunikáció a városvezetés és a lakosság, illetve a vállalkozók között, a város jó kapcsolatokat tart fenn a szűkebb és tágabb környezetével, kiterjedt a nemzetközi kapcsolatrendszere és azt képes a gazdaságfejlesztés szolgálatába állítani.”					
Átfogó célok					
Jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város		Élhető, szerethető és kapcsolatépítő város		Vállalkozásbarát város	
Középtávú városi célok (tematikus célok)					
T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
Beavatkozások					
Kulcsprojektek	Hálózatos projektek		Akcióterületi projektek		Egyéb projektek

5.2.2 A célok és a helyzetértékelésben beazonosított problémák

A Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában kitűzött középtávú városi célok és az ezekhez rendelt projektek a megalapozó vizsgálat helyzetértékelő fejezetében megfogalmazott problémák megoldását célozzák.

5.2-2. táblázat: A középtávú városi célok, a beazonosított problémák és az ezekre adott megoldások kapcsolata

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban megfogalmazott problémák	A stratégiában a problémákra adott megoldások
T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	- Rossz megközelíthetőség (főközlekedési útvonalak elkerülik az egész járást) - Nincs a közelben határátkelő - Hiányzó térségi kerékpárút kapcsolatok - Utak rossz minősége - Busz-pályaudvar méltatlan kialakítás - Bizonyos települések csak átszállással érhetők el - Bizonyos települések esetében hosszú eljutási idő	- Veszélyes útszakaszok és járdák felújítása - Buszpályaudvar és környezetének felújítása - Közösségi közlekedés menetrendjének optimalizálása
T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	- jelentős foglalkoztató hiánya - az átlagosnál magasabb munkanélküliség	- Mezőgazdasági feldolgozóipar fejlesztése a volt sajtüzem területén - a térségben megtermelt mezőgazdasági termények tárolása és feldolgozása szociális szövetkezet keretében - Permakultúra alapjainak megteremtése (oktatási programok)

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban megfogalmazott problémák	A stratégiában a problémákra adott megoldások
T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	- óvoda kicsi, bölcsőde nincs - sportcsarnok rossz állapotú - konyha és étkező messze van (Zrínyi utca) - lakosság alacsony képzettségi színvonala	- Ormánsági Tücsök Óvoda bővítése bölcsődei és óvodai férőhelyekkel, közétkeztetés biztosítása, kiszolgáló helyiségek fejlesztése, funkció bővítés - Sellye város alapfokú oktatási intézményhez kapcsolódó, emellett közösségi térként is működő tornacsarnokának energetikai korszerűsítése - A Zrínyi utcai volt iskolaépület újrahasznosítása felnőtt-képző és rendezvényközpont céljára - Felsőmajor szegregációs tendenciájának megállítása (közösség-fejlesztési programok)
T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	turisztikai fogadóképesség hiányai mind attrakció, mind infrastrukturális oldalról	- Látogatóközpont kialakítása a Palaji-erdő térségében - Draskovich-kastély turisztikai célú hasznosítása - A Kis-rét gyeprekonstrukciója és bemutatathatóvá tétele - Kiss Géza múzeum fejlesztése - Városi rendezvények szervezése és lebonyolítása az Ormánsági hagyományok mentén
T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	- parkok állaga leromlott - a településkörnyéki természet-közelitájrézletek nincsenek feltárva a rekreáció, a turizmus számára „piactéren” rendezetlen állapotok - konyha és étkező áttelepítése esetén a Zrínyi utcai épület kiürül - Felsőmajor szlömösödött terület - Felsőmajor és Alsómajor közműellátási hiányosságai	- A Sellye városképét meghatározó utcák arculatának kialakítása - Közterületek felújítása, rendbe tétele – Korongi tér, Carolina tér, Köztársaság tér, Szabadtéri tornapálya - A Kis-rét gyeprekonstrukciója és bemutatathatóvá tétele - Sellye Város piacának rekonstrukciója a Baranya Megyei REL kialakításához kapcsolódóan, annak infrastrukturális háttéréként, illetve a város és környéke piaci igényeinek kielégítése érdekében - A Zrínyi utcai volt iskolaépület újrahasznosítása felnőtt-képző és rendezvényközpont céljára - Felsőmajor épített környezetének és infrastruktúrájának fejlesztése - Rendezvényter kialakítása a régi kultúrház és lottózó mögötti területen a volt fűrészsüzem felszámolásával

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Megalapozó vizsgálatban megfogalmazott problémák	A stratégiában a problémákra adott megoldások
T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések	sport- és szabadidős tevékenységek komplexitásának hiánya	- Termálfürdő fejlesztése egész évre kiterjedő egészségmegőrző, rekreációs tevékenység folytatása, továbbá sportolási célzattal történő táborszervezések lebonyolítása érdekében - Termálvíz gyógyvízzé minősítése

5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A Sellye Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott középtávú városi célok szorosan kapcsolódnak a város településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott célrendszerhez, a középtávú városi célokhoz kapcsolódó projektek valós problémák megoldására adnak lehetőséget. A városfejlesztési akciók pénzügyi tervének nagyságrendje reális, a lehetséges finanszírozási források várhatóan elérhetők lesznek.

Összességében megállapítható, hogy a stratégia megvalósíthatósága reális.

5.2-3. táblázat: A középtávú városi célok egymásra gyakorolt hatása

	T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések
T1. A külső és a belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása		++	++	++	+	0
T2. Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	++		++	+	+	+
T3. A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézményi és humán erőforrás-fejlesztés	++	++		0	+	+
T4. A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	++	+	0		+	+
T5. Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	+	+	+	+		0
T6. Az egészség megőrzése, sport- és rekreációs fejlesztések	0	+	+	+	0	

++ erős pozitív hatás; + pozitív hatás, 0: semleges hatás

Az ITS-ben szerepeltetett projektekben meghatározott tevékenységek a középtávú városi célokhoz illeszkednek. A középtávú városi célok és a projektek kapcsolatrendszerét a 3.1-1. táblázat mutatja be.

- Az intézményhálózat és a közmű infrastruktúra fejlesztését célzó projektek megvalósulása erősíti a vonzó épített környezet kialakítását.
- Az oktatási intézmények fejlesztése elősegíti a helyi gazdaságban alkalmazható munkaerő magas színvonalú képzését.
- A munkahelyteremtést célzó, a turisztikai ágazatot és helyi gazdaság fejlesztését érintő projektek megvalósulásával nő a foglalkoztatottság, amely hozzájárul a minőségi élet kialakulásához.
- A megújuló energiaforrások hasznosítását célzó projektek megvalósulása javít a környezet állapotán, gazdaságosabbá teszi az önkormányzat gazdálkodását, ezáltal több forrás fordítható a köz javára.
- A rövid élelmiszerlánc kialakítását célzó projekt plusz bevételhez juttatja a kistermelőket, hozzásegítve őket életszínvonaluk emeléséhez.
- A zöldterületek fejlesztése javítja a településképet, új, a szabadidő aktív és hasznos eltöltésére szolgáló helyszínekkel hozzájárul a minőségi élet kialakulásához.
- A külső és belső közlekedési hálózat fejlesztése a megközelíthetőség javításával erősíti a gazdaságot.
- A stratégiában szerepeltetett projektek megvalósulásával kialakuló vonzó épített környezet és településképet, a sportolási és rekreációs lehetőségek, a szabadidős programok, a fejlett intézményhálózat és infrastruktúra elősegítik az elvándorlás megállítását.

6 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósítását több tényező is befolyásolhatja.

A város távlati fejlesztésének gátját jelentő legfontosabb veszélyek felsorolását a megalapozó vizsgálat helyzetértékelő munkarészeiben szakterületenként kidolgozott SWOT-analízisek tartalmazzák.

A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatait a projektek ütemezéséhez köthetően csoportosíthatók. A kockázatok egyike része a város által befolyásolható belső, másik része a város hatáskörén kívül eső külső tényező.

5.2-1. táblázat: Kockázatok megnevezése és kezelésének módja

Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázatkezelés módja
Előkészítés			
Változó tervezési környezet és támogatási rendszer	8	8	A változások folyamatos figyelemmel kísérése, azokra való felkészülés. Amennyiben lehetőség nyílik a módosítások véleményezésében való aktív részvétel.
Saját erő hiánya	7	8	Forráslehetőségek felkutatása
Projektek előkészítése elhúzódik	5	7	Projektek legmagasabb fokú előkészítettségi szintjének biztosítása (tervek, tanulmányok)
Nyertes pályázat esetén a szerződéskötés csúszik	3	6	Szerződéskötési feltételek gyors teljesítése, amennyire lehetséges már a pályázat benyújtásakor a szerződéskötéshez szükséges dokumentumok rendelkezésre állása.
Önkormányzati jogszabályi környezet összhangjának hiánya (pl. a projekt nem illeszkedik a településrendezési eszközökhöz)	4	8	Megfelelő és időbeni előkészítés, tervek összhangjának vizsgálata és megteremtése.
Hatósági engedélyek csúszása	3	5	Tartalékidő tervezése
Közbeszerzési eljárás csúszása	7	8	Ütemtervben tartalékidő képzése
Megvalósítás			
A megvalósításhoz szükséges pénzügyi források alultervezése	5	8	Tapasztalt szakember bevonása a projektek előkészítésébe, valamint tartalék-keret képzése az előre nem tervezhető kiadások fedezésére.
A kivitelezés során előre nem látható műszaki problémák jelentkeznek	3	5	Részletes projekttervek, alapos műszaki tervek és költségvetések készítése. Megvalósítás közben jelentkező esetleges többletköltségek kezelésére tartalék-keret képzése.
Lakossági ellenérzés alakul ki	3	5	A lakosság bevonása és folyamatos tájékoztatása az előkészítés és a megvalósítás során

Kockázat megnevezése	Valószínűség (1-10)	Hatás (1-10)	Kockázatkezelés módja
Fenntartás			
Fenntartási költségek a tervezettnél magasabbak	5	8	Korszerű technológiák alkalmazása, valamint a tervezés során előzetes kalkuláció készítése az éves átlagos fenntartási költségekre vonatkozóan.
Az önkormányzat likviditása veszélybe kerül a fejlesztések miatt	4	8	A fejlesztések egymásutániségének, egymásra épülésének tervezése. A beruházások során a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy jövedelemtermelő fejlesztéseket hajtson végre.
A vállalkozások a vártnál kisebb bevételt realizálnak és elhagyják a várost, vagy csökkentik a termelésüket	6	7	A város és a helyi vállalkozások között széleskörű kooperáció zajlik, hogy az igények és a célok között összhang legyen mind a két fél részéről.

7 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1 A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

7.1.1 Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlat-változási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében, főleg ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központú rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP támogatja.

7.1.2 Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika, stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitás-tervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek, stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitás-tervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városnak sokszor egymással versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőminőség javításával, zajterhelés csökkentésével, stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

7.1.3 A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a **boldog város**

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel enélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával e feladatot is erősítheti a várossal szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

7.1.4 Helyi klímastratégia

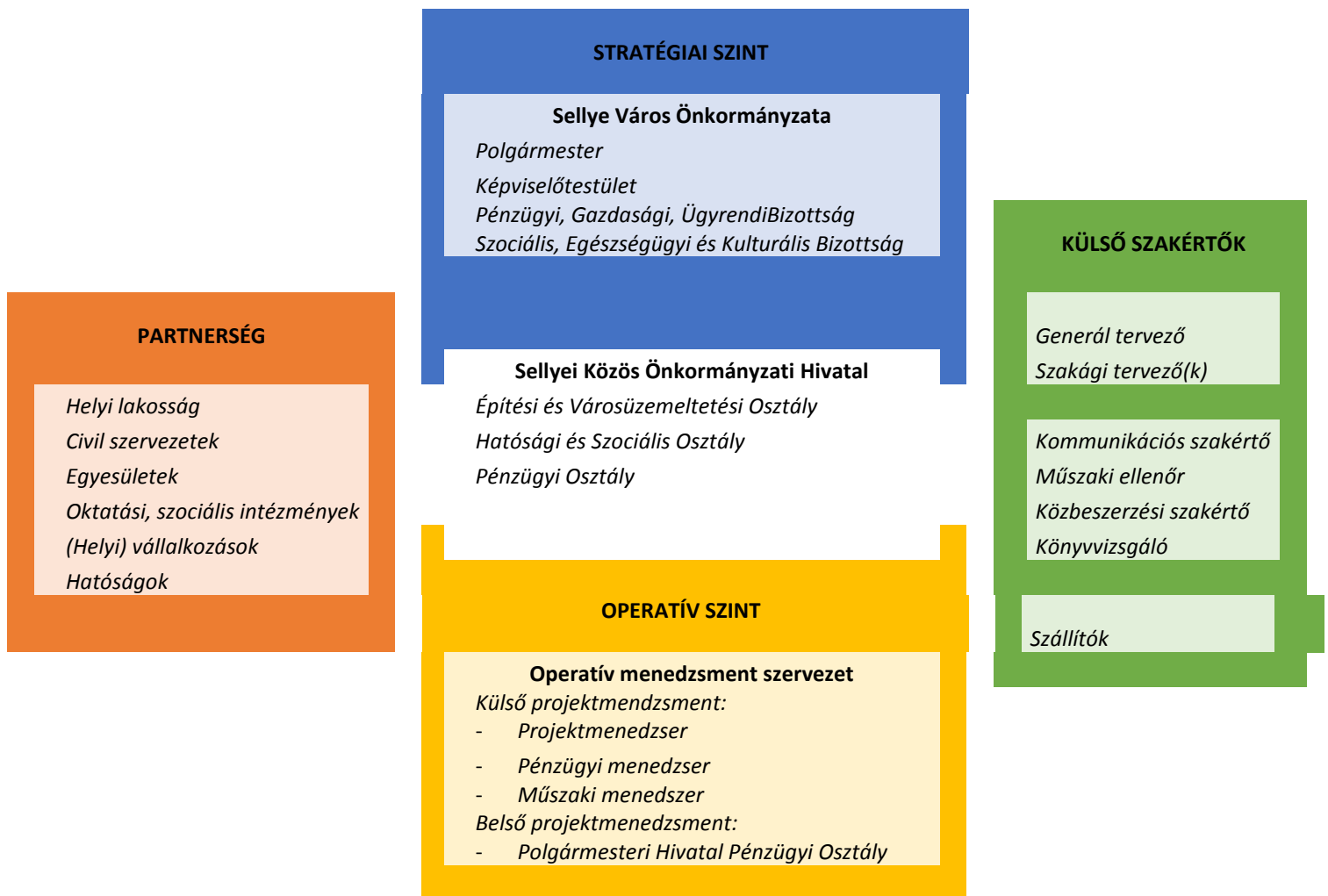
Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

7.1.5 Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés köttessen, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az **önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása** területek kivásárlásakor;
- **Városmarketing célú tevékenységek:** a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja. A marketingstratégia megvalósítása során a különböző brandekhez való csatlakozást napirenden tartja az önkormányzat, illetve helyi kezdeményezések támogatásával azokat valódi helyi, ormánsági branddé emeli;
- **Helyi adó- és illetékkedvezményekkel** bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- **Ingtalangazdálkodási koncepció,** melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.
- **Helyi gazdaságfejlesztési támogatások** keretében a településen fejlesztő vállalkozások számára foglalkoztatási támogatások, illetve a vállalkozás mérete alapján egyéb támogatásokat, pl. vállalkozóvá válás támogatása, nyújt a város önkormányzata. A város vezetése a helyi vállalkozásokkal együttműködve a **képzési rendszerbe** is beemeli a gazdasági szereplők igényeit, hogy azok minél sikeresebben működhessenek a helyben rendelkezésre álló képzett munkaerő által.
- Az **önkormányzat kommunikációjában** a gyorsaságra, pontosságra és nyilvánosságra helyezi a hangsúlyt. Fontos számára, hogy a lakosok, és a helyi gazdasági szereplők is egy együttműködő, kezdeményező hivatallal találkozzanak nap, mint nap. Ehhez a digitális kommunikációt erősíti a város, elsősorban az online megjelenésének fejlesztése által, pl. GYIK létrehozása a helyi ügyek intézésének gyorsítása érdekében.

Az aktív városfejlesztési stratégia elsődleges eszköze az önkormányzat számára a kijelölt városfejlesztési akcióterületeken tervezett városfejlesztési akciók végrehajtása a közsztéma és a magánsztéma strukturált együttműködésével.

7.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSA SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet Sellye Város Képviselőtestülete jelenti. A döntéselőlkészítési feladatokat a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselőtestület és a Pénzügyi, Gazdasági, Ügyrendi Bizottság alkotja. Fontosabb feladataik:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés-előkészítő feladatokat a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal adott szervezeti egységei (elsősorban a Pénzügyi, valamint az Építési és Városüzemeltetési Osztály) végzik. Fontosabb feladataik:

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.

Az ITS-ben körvonalazott fejlesztések megvalósításának menedzsmentje az operatív menedzsment szervezet feladata.

A megvalósítani tervezett fejlesztéseket nem egy központi menedzsmentszervezet fogja össze, hanem a város képviselőtestülete, melynek operatív megvalósításáért, koordinálásért a Sellyei Közös Önkormányzati Hivatal illetékes osztályai felelnek, a Pénzügyi Osztály azonban minden esetben. Az egyes fejlesztések során a város vezetése igénybe veszi, támogatja szakmailag a civil szervezeteket, valamint együttműködik a gazdasági élet szereplőivel.

Az együttműködések és a megvalósítás során az alábbiakra helyezi különösen a város a hangsúlyt:

- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

Az önkormányzat az ITS megvalósítását program- és projektszinten is a Polgármesteri Hivatal jelenlegi szervezeti rendszerére, valamint az önkormányzat gazdasági társaságaira támaszkodva, a meglévő hatáskörökbe integrálva kívánja biztosítani. Az önkormányzat településfejlesztési intézményrendszere a korábbi időszak tapasztalatai alapján alkalmas az ITS-ben foglaltak megvalósítására, a 2015-2020/2023 közötti támogatási időszakra tervezett fejlesztések szervezeti rendszerének biztosítására. Önálló Városfejlesztő Társaság létrehozását a város továbbra sem tervezi. A projektszinten felmerülő speciális szakértői kapacitásokat külső szakértők bevonásával biztosítja. A rendelkezésre álló források ismeretében külsős pályázatíró kapacitás bevonása is szükségessé válhat, amelynek a tevékenysége a pályázatfigyelésen és –íráson túl a projektmenedzsmentre és projektelszámolásra is kiterjed.

7.3 PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS TERVEZÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete is a tervező munkának. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során biztosított a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonása. A partnerség, mint horizontális alapelv érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítás folyamatában,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, a helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervkészítés folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni, ezáltal a stratégiai célok vagy a projektek közé azokat be lehet építeni.

A tervezés során a partnerségi folyamatba bevont szereplők részvételével az alábbi egyeztetések zajlottak:

2015. január 14.	Kapcsolatfelvétel, nyitótalálkozó
2015. január 21.	Partnerségi terv elfogadása (Irányító csoport)
2015. február 3.	1. műhelytalálkozó – Települési helyzetkép meghatározása (Irányító csoport, Munkacsoportok)
2015. március 3.	2. műhelytalálkozó – Megalapozó vizsgálat eredményeinek ismertetése, fejlesztési célok körvonalazása (Irányító csoport, Munkacsoportok)
2015. március 25.	A stratégiai célok, irányok egyeztetése (Irányító csoport)
2015. április 14.	Városkörnyéki egyeztetés
2015. április 29.	3. műhelytalálkozó - A stratégia ismertetése és egyeztetése (Irányító csoport, Munkacsoportok)

A műhelytalálkozókkal párhuzamosan széleskörű társadalmi egyeztetés is zajlott, az adott munkafázis anyaga észrevételeket kérve megjelent a város honlapján.

7.4 TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ezaz előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város egyes fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának több települését is érintik, mivel a térség lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz. Természetesen mindez fordítva is működik. Amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés és munkahelyteremtés kap prioritást, kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, amelyeket a város és térsége igénybe vesz.

Ennek érdekében jelenleg az alábbi együttműködésekben vesz részt a város:

- víziközmű együttműködés;
- hulladék elszállítás és lerakás;
- a környező, járási, és járáson túli egy-egy fejlesztéshez köthető együttműködések, pl. kerékpárúthálózat-fejlesztés;
- Testvérvárosi együttműködések: Gnas (Ausztria), Grubišno Polje (Horvátország), Nyárádsellye (Románia)

A város a jövőben is fenn kívánja tartani együttműködéseit, illetve azokat a céljainak megvalósítása érdekében bővíteni tervezi.

7.5 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

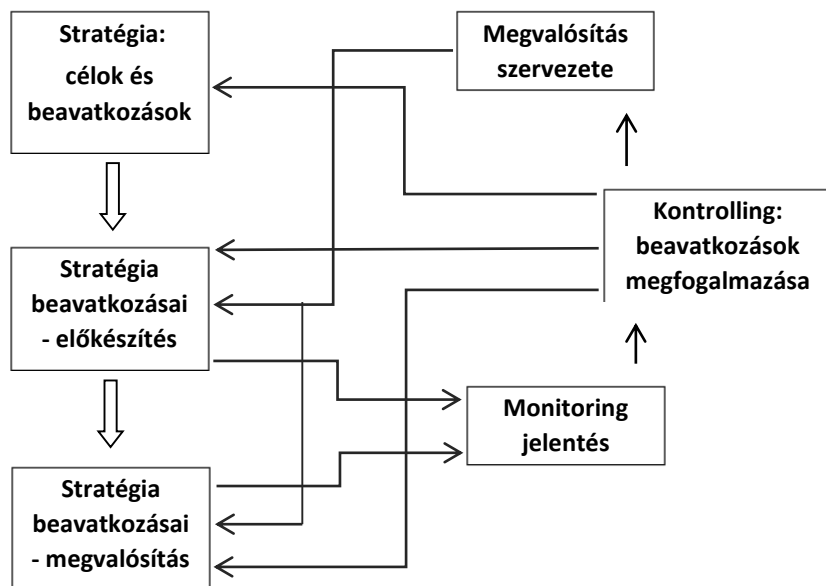
7.5.1 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring

- felelőset
- kivitelezőjét
- gyakoriságát
- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7 éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összegzi:

A monitoring tevékenység folyamata

Az eredményes monitoring tevékenység feltétele, hogy a nyomon követés rendszerének kialakítása az előkészítés és a megvalósítás szerves részét képezze, meghatározva a folyamatokat, határidőket és felelősöket. A monitoring folyamata az alábbi lépésekből áll:

1. Egyértelmű célkitűzéseket megfogalmazó, világos beavatkozási logikára épülő településfejlesztési koncepció kialakítása.
2. Konkrét beavatkozásokat és részben projekteket, illetve a kapcsolódó finanszírozási forrásokat meghatározó ITS kidolgozása.
3. A monitoring és értékelési tevékenység alapját jelentő indikátorkészlet összeállítása – jelen fejezet összefoglalja az átfogó, tematikus és területi célokhoz kapcsolódó javasolt monitoringmutatókat, míg a projektszintű indikátorok az egyes projektek konkrét kidolgozásakor kerülnek meghatározásra.
4. A monitoring és értékelési tevékenység megalapozásához és eredményes végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése.
5. Az indikátorok teljesülésének nyomonkövetése a megvalósítás során.

A monitoring tevékenység szervezete

A képviselőtestület a monitoring folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket. A szakmai bizottságok javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra. A Monitoring Bizottság rendszeresen felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán.

A monitoring bizottság tagjai:

- Polgármester
- A testületi bizottsági elnökök
- Főépítész
- A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
- Egyéb civil szervezetek
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet

A stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezetnek (monitoring felelős) a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a Monitoring Bizottság vezetője felé továbbítja.

Partnerek bevonása a monitoring tevékenységbe

Az ITS későbbi felülvizsgálata, illetve megvalósítása során mindenképpen folytatni szükséges a megkezdett partnerségi-konzultációs folyamatokat. Az egyes munkacsoportok bevonása az integrált településfejlesztési stratégia majdani felülvizsgálatának, monitoringozásának folyamatába kötelező, így hatékony működésüket rendszer szinten szükséges biztosítani. E tekintetben jó alapot szolgáltat a Partnerségi Terv, amelynek továbbfejlesztése, aktualizálása a monitoringozás, végrehajtás szempontjából is szükséges.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában. A képviselőtestület évi egy alkalommal nyilvános közmeghallgatást tart az ITS megvalósításának előrehaladásáról.

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok

Éves monitoring jelentés: az éves jelentés elkészítéséért az operatív végrehajtó testület felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

- A beavatkozások előkészítő feladatainak előrehaladására,
- A beavatkozások megvalósításának előrehaladására,
- A stratégia megvalósításának előrehaladására; célok megvalósulása,
- A különböző folyamatokkal kapcsolatos problémák, esetleges szűk keresztmetszetek azonosítására,
- Javaslatok megfogalmazására, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.
- A megvalósítás szervezeti keretei
- A megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
- A megvalósítás folyamatainak javítása érdekében fogantatosított intézkedések leírása és értékelése
- A stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok
- A megvalósításra fordított pénzügyi források
- A szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is
- A következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása

7.5.2 Indikátorok meghatározása

7.5.2.1 Az indikátorokkal szemben támasztott követelmények

A monitoringrendszer hatékony működésének egyik alapja a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az alkalmazott mutatókkal szembeni alapvető kritériumok az alábbiak:

- **Specifikus**– az indikátor arra a célkitűzésre vonatkozik, aminek az eredményét, hatását méri;
- **Mérhető** – az indikátor számszerűen (mértékegységgel) kifejezhető;
- **Elérhető**– az indikátor bázis- és célértékét viszonylag gyorsan, könnyen és költséghatékony módon meg kell tudni határozni;
- **Reális**– a valós helyzetből és tervezett beavatkozások várható eredményeiből kiindulva kell egy ténylegesen elérhető célértéket kitűzni;
- **Aktuális**– az indikátornak az adott eredmény vagy output aktuális állapotára kell vonatkoznia, és alkalmasnak kell lennie időbeli nyomonkövetésre.

A stratégia eredményességének méréséhez elengedhetetlen, hogy a felállított célokhoz indikátorok – a célok elérését jelző mutatók – kerüljenek hozzárendelésre. Az eredményorientáltság erősítése a 2014-2020 közötti időszak EU kohéziós politikájának egyik kiemelt célja, így az eredmények mérése az előző időszakénál hangsúlyosabban jelenik meg a politika végrehajtásának minden területén. Az alkalmazott indikátorok fajtái:

- **Hatásindikátorok:** Ezen indikátorok teljes mértékben egyediek, az adott település sajátosságaihoz illeszkednek. Egy középtávú célhoz – annak összetettsége függvényében – 1-2 db indikátor kapcsolódik. Ezen indikátorok tekintetében a mérhetőség követelménye nem minden esetben teljesíthető. Tekintettel azonban arra, hogy a tematikus célokhoz kapcsolódó indikátorokat mérhető módon kell kialakítani, ezért a hatásindikátorok természetükből adódóan leginkább összetett mutatók és értékeik lehetnek leíró jellegűek is.
- **Eredményindikátor:** Ezeket az indikátorokat a tematikus célok eredményeinek meghatározásához használtuk és az operatív programok eredményindikátorait vettük alapul. Az egyes operatív programok Egyedi Célkitűzéseket fogalmaznak meg és ezen célkitűzésekhez kapcsolódnak az OP eredményindikátorai.
- **Kimeneti/output indikátor:** Az indikátorokat az integrált projektek méréséhez használtuk. Az egyes operatív programokban prioritástengelyenként kerültek meghatározásra az output jellegű mutatók. A tervezés során ezeket a mutatókat – amennyiben ezek illeszkedtek a megvalósításra tervezett beavatkozások (projektek) jellegéhez – a lehető legszélesebb körben beépítettük a monitoring mutatók közé.

7.5.2.2 A stratégia indikátorai

7.5-1. táblázat: Átfogó célokhoz javasolt indikátorok

Átfogó célok						
Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Jó infrastrukturális adottságokkal ellátott, dinamikus város	Korszerűsített közmű hálózat hossza	output	m	növekedés	önkormányzati adatszolgáltatás	kétévente
Élhető, szerethető és kapcsolatépítő város	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	pontérték (1-10)	növekedés	helyi önkormányzat, KSH	évente
Vállalkozásbarát város	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	növekedés	IH	évente

7.5-2. táblázat: Tematikus célokhoz javasolt indikátorok

Tematikus célok						
Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
A külső és belső megközelíthetőség és elérhetőség javítása	Épített vagy felújított közutak hossza a városban	eredmény	m	növekedés	önkormányzati adatszolgáltatás	évente
Helyi gazdaság fejlesztése, munkahelyteremtés	Foglalkoztatottak (15-64 éves) száma a közszféra adatai nélkül	eredmény	fő	növekedés	KSH	évente
A munkahelyteremtő gazdaság igényeihez illeszkedő intézmény- és humán erőforrás-fejlesztés	Helyi felnőttoktatási programokban résztvevők száma	eredmény	fő	növekedés	önkormányzati adatszolgáltatás	évente

Tematikus célok						
Cél	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
A fenntartható turizmus fejlesztése, Sellye versenyképes turisztikai célterületté tétele	Elkészített, illetve felülvizsgált települési marketingstratégia, melynek kiemelt része a helyi turizmusfejlesztés	eredmény	db	növekedés	önkormányzati adatszolgáltatása	ötévente
Vonzó és fenntartható épített környezet, közterületek és infrastruktúra kialakítása	Elégedettség a települési környezet minőségével	eredmény	pontérték (1-10)	növekedés	helyi önkormányzat, KSH	évente
Az egészség megőrzése, sport és rekreációs fejlesztések	A közösségi, szabadidős közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	eredmény	%	növekedés	központi módszertannal előre megállapított gyűjtés alapján	évente

7.5-3. táblázat: Kulcsprojektekhez javasolt indikátorok

Kulcsprojektek						
Kulcsprojekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Csodaszarvas komplex turisztikai fejlesztési program	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	output	látogatás/év	növekedés	létesítmények adatszolgáltatása	évente
A helyi gazdaság fejlesztése Sellyén	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	output	db	növekedés	IH	évente
Rekreációs központ kialakítása Sellyén	Rekreációs célú létesítményben mint támogatott helyszínen tett látogatások várható számának növekedése	output	látogatás/év	növekedés	létesítmények adatszolgáltatása	évente

Kulcsprojektek						
Kulcsprojekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Sellye Térségének Ivóvízminőség-javító Programja	Ivóvíz arzénszintjének (As) mértéke	output	µg/l	csökkenés	helyi önkormányzatok	évente

7.5-4. táblázat: Hálózatos projektekhez javasolt indikátorok

Hálózatos projektek						
Hálózatos projekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Közelekedési útvonalak és a közösségi közlekedés színvonalának javítása	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	output	km	növekedés	IH	évente
Közterületek felújítása a város területén	Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	output	m ²	növekedés	IH	évente
Energiahatékonyság növelése a város területén	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése	eredmény	KWh/év	csökkenés	FAIR rendszer	évente
Belvíz rendezés	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	output	m	növekedés	FAIR rendszer	évente
Közterületi arculatfejlesztés a város több utcájában	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	output	m ²	növekedés	IH	évente

7.5-5. táblázat: Akcióterületi projektekhez javasolt indikátorok

Akcióterületi projektek							
Akció-terület megnevezése	Projektcsomag megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
Városház	Intézményfejlesztés	Újonnan épített vagy felújított intézményterület	output	m2	növekedés	önkormányzati adatszolg.	évente
	Alulhasznosított barnamezős területek újrahasznosítása	Új funkcióval ellátott területek nagysága	output	m2	növekedés	önkormányzati adatszolg.	kétévente
Községi központ	Intézményfejlesztés	Újonnan épített vagy felújított intézményterület	output	m2	növekedés	önkormányzati adatszolg.	évente
Felsőmajor	Felsőmajor szegregációjának megállítása	Programokba (helyi társadalmi akciókba) bevont személyek száma	output	fő	növekedés	IH	évente

7.5-6. táblázat: Egyéb projektekhez javasolt indikátorok

Egyéb projektek						
Egyéb projekt megnevezése	Javasolt indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Tervezett változás	Adatforrás	Mérés gyakorisága
A Zrínyi utcai volt iskolaépület újrahasznosítása felnőtt-képző és rendezvényközpont céljára	Újonnan épített vagy felújított közösségterület	output	m2	növekedés	önkormányzati adatszolgáltatás	évente

